

₹5/-

ನೆಸರು

ತಿಂಡಿಕೋಲೆ

PAGES 28

JANUARY 2021

Nesaru Tingalole

Vol. XXXIX - 1

ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಖ್ಯಿಕ ಶ್ರೀ ಶಂಕರನಾರಾಯಣರ ಶತಮಾನೋದ್ದಿವ

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬೈ

THE MYSORE ASSOCIATION, BOMBAY

393, Bhau Daji Road, Matunga, Mumbai - 400 019. | Tel.: 2402 4647, 2403 7065

Email : mysoreassociation.mumbai@gmail.com

ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ
ಮಹಾರಾಜ್ಯದ ಮೊದಲ ಪ್ರಜೆ, ಶ್ರೀ ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್
ಕೋಶಿಯಾರಿಯವರು, ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ಗೆ ಭೇಟಿ

ಡಿಸೆಂಬರ್ 25, 2020, ಕೇವಲ ಶ್ರೀಸ್ತಾ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ಗೆ ಮರೆಯಲಾಗದ ದಿನ. ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಅವರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ಗೆ ಯಾವುದೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅಳಿಧಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವರೆಂದು ರಾಜ್ಯ ಭವನದಿಂದ ಸುದ್ದಿ ಬಂತು. ಕೂಡಲೇ ಮಾಟುಂಗಾ ಪ್ರೋಲಿಸ್‌ನವರು ಹಿಂಡಾಗಿ, ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಕಾವಲಿನ ತನಿಖಿಗಾಗಿ ಬಂದಿಳಿದರು. ಎಲ್ಲೆಡೆ ನಮ್ಮ ಹಿತ್ತಲು, ಮೆಟ್ಟಲು ತಾರಸಿಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿದರು. ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಜಾಗವೇ.

ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಒದಗಿ ಬಂದ ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಏಪಾಡನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಎಲ್ಲೆಡೆ ಸರಸರದಿಂದ ಅಲಂಕಾರವಾಗ ತೊಡಗಿತು. ಮುಂದೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಕೋರುವ ಫಲಕ, ಅವರು ಒಳಗೆ ಬಂದಾಗ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ತೋರಣ, ನಡೆಯಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಕೆಂಪು ಕಾಲು ತಟ್ಟ, ಆಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಮುದ್ದಿನ ಸಿದ್ಧಿವಿನಾಯಕನಿಗೆ ಬಗೆ ಬಗೆಯಾದ ಹಸಿರು ತೋರಣ ಹಾಗೂ ಮಾಲೆಗಳು, ಅವನ ತಲೆಗಾಗಿ ಹೂವಿನ ಕರೀಟ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸದಸ್ಯರು, ಕಳೇರಿಯ ಮತ್ತು ಸರಸರನೆ ಅಳಿ ಮಾಡಿಟ್ಟರು.

ಸರಿಯಾಗಿ 4.00 ಗಂಟೆಗೆ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳ

ಮೊದಲು, ಗವನರ್ ಅವರ ಕಾವಲು ಪಡೆ, ಅದರ ಹಿಂದೆ ಗವನರ್ ಅವರ ಬಂಡಿ ಬಂದವು. ಗವನರ್ ಕೋಶಿಯಾರಿ ಅವರು ನಿಥಾನವಾಗಿ ಇಳಿದು ಮುಂದೆ ಬಂದರು. ಅವರಿಗೆ ವೀಣಾ ಜೋಶಿ ಮತ್ತು ಕೇರ್ತಿ ಆರತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾಗ್, ಅವರು ಆ ತಾಯಿಯರ ಕಾಲನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ್ ಅವರ 'ಮುದ್ದು ಗಣಪಾ' ಹಾಡಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ, ಗವನರ್ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಿ ವಿನಾಯಕನ ಬಳಿಗೆ ನಡೆದರು. ಅವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕಮಲಾರವರು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಿವಿನಾಯಕನ ಅಡಿಗೆ ಕರೆ ತಂದರು. ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯನವರು ಅವರಿಗೆ ಹೂವಿನ ತಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇತ್ತಾಗ ಅವರು ಗಣೇಶನಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ, ಮಂಗಳಾರತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದರು.

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಗಣಪತಿ ಶಂಕರಲೀಂಗ ಅವರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ ಇತಿಹಾಸ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಕಿರುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ ಇತಿಹಾಸ ಫಲಕವನ್ನು ಇತ್ತರು. ಶ್ರೀ ಕೋಶಿಯಾರಿಯವರು, ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ಗೆ ಶುಭವನ್ನು ಕೋರಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕೋಶಿಯಾರಿಯವರ ವೃತ್ತಿತ್ವ ಯಾವ ಆಡಂಬರವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಯಾವ ರೀವಿ, ಅಧಿಕಾರದ ಅಟ್ಟಹಾಸವಿಲ್ಲದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬೆರಗಾದೆವು.

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ನೇರು ತಿಂಗಳೋಲೆ

ಸಂಪುಟ 48

ಜನವರಿ-2021

ಸಂಚಿಕೆ 1

ಹೊಂದಾಣಿಕೆ

ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಸತೀಶ್

ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಅಡ್ಡಸ್ಯಾಮೆಂಟ್ ಅಂದರೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇರಲೇಬೇಕು. ಅದು ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಯರ ಮಧ್ಯ ಆಗಿರಬಹುದು. ಒಡೆಹುಟ್ಟಿದವರ ಮಧ್ಯ ಆಗಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಸ್ವೇಷಿತರ ಹಾಗೂ ಬಂಧು ಭಗಿನಿಯರ ಮಧ್ಯ ಇರಬಹುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಅಯಷ್ಟುವೂ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಮಾತು ಇದೆ, 'ಎತ್ತು ಏರಿಗೆ ಎಳೆದರೆ, ಕೋಣ ನೀರಿಗೆ ಎಳೆಯುತ್ತದೆ'. ಅಂದರೆ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಇಬ್ಬರು ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಎಳೆದರೆ ಅದು ಒಂದಿಂಚೂ ಅಲುಗಾಡದು. ಒಟ್ಟೆನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಧ ಪ್ರಯತ್ನ ಅಷ್ಟೆ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಸಮಾನ ಮನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅಗತ್ಯಾದಿಕೆಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಆಗದು. ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೇನೇ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೋಪ ಚಾಸ್ತಿಯಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರಿರಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲವೂ ಸಸೂತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು, ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ, ಅದು 'ದೇವರುಗಳು' ಮಾತ್ರ. ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಇದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನೀವು ಚಾಸ್ತಿ ಯಾರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ? 'ಇವತ್ತು ಸಂಕಷ್ಟಿ ಚತುರ್ಧಿ ಅಂತ ನೆನಪೇ ಹೋಯ್ತು. ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ತಿಂಡಿ ತಿಂದು ಬಿಟ್ಟೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ದಿನ ಅಡ್ಡಸ್ಯಾಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವು'. ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಉಪವಾಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡ್ತಿನಿ. ಅಥವಾ 'ಇವತ್ತು ನಾನು ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆಳೆ ಹಾಕಿ ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಿದೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಿಸಿಕೋ ತಂದೆ'. ಅಥವಾ ನೀನು ನನ್ನ ಈ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಆಡೇರಿಸಿದರೆ ನಿನಗೆ ಇದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ ಅಂತ ಏನೆಲ್ಲ ಹರಕೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಹರಕೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ, ಹೇ ದೇವಾ, ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ್ದ ಏನಿದೆ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರೋದು ಇಷ್ಟೇ. ಇದರಲ್ಲೇ ತೃಪ್ತಿ ಪಟ್ಟಕೋ' ಅಂತ ಹೇಳಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೇವರುಗಳು ಅಡ್ಡಸ್ಯಾಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಷ್ಟು ಯಾರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲ. ಒಟ್ಟೆನಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಮುಖ್ಯ ಹೊದಿಕೆಯಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಕ್ಕವರಿರುವಾಗಲೇ ಇದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಬದುಕು ಹೀಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಬದುಕನ್ನು ಬಂದಂತೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮನೋಭಾವವಿರಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ. ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಹಂ ಗೆ ಎಡಿಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವೆಂದು, ಆ ಸಂಬಂಧ ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರ ಕವನದ ಸಾಲಾಗಳು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ.

"ಹತ್ತಿರವಿದ್ದೂ ದೂರ ನಿಲ್ಲುವೆವು
 ನಮ್ಮ ಅಹಮ್ಮಿನ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ
 ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪ್ಪೋ ಹೊಂಡಿಕೆ ಎಂಬಿದು
 ನಾಲ್ಕು ದಿನದ ಈ ಬದುಕಿನಲ್ಲ"

ಬದುಕಿನ ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಈ ಕವನದ ಸಾಲಾಗಳ ಮುಖೀನ ಕವಿ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನವೀಯತೆ ಅಳಿವಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಇವತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕವನದ ಸಾಲಾಗಳು, ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಅರಳಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಉತ್ತೇಷಿಸುವುದಾರರು. ನಾಲ್ಕು ದಿನದ ಬದುಕು ನಮ್ಮದು ಅಂತ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ, ಎಲ್ಲಿರಿಂದಲೂ ದೂರ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕೂಡಿ ಬಾಳುವ ಗುಣಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡೆಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಪರಸ್ಪರರನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು. ತಾಳ್ಳು ಸಹನೆಯಿಂದ ಬದುಕನ್ನು ಸವಿಯಬೇಕು. ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಇರುವ ಹಮ್ಮು-ಬಿಮ್ಮುನ್ನು ಮರೆತು ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದಾಗಿ ಬಾಳೋಣ.

ಗೌ. ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಸತೀಶ್

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ:
ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ್
ಕೆ. ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ
ನಾರಾಯಣ ನವೀಕರಣ
ಗಣಪತಿ ಶಂಕರಲೀಂಗ
ನೀಲಕಂತ

ಚೆಂಗಳೂರು ಪ್ರತಿನಿಧಿ
ಎಂ. ಎ. ಎನ್. ಪ್ರಸಾದ್

ನೇರುವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಬರಹಗಳಿಗೆ ಅಯ್ಯಾ ಲೇಖಕರೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಅಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲ.

- ಸಂ.

The views expressed by the contributors in this journal are theirs and not of the Association and the Association is not in anyway responsible for the same.

- Ed.

ಸಂಪರ್ಕ ವಿಳಾಸ:

ನೇರು

ಪ್ರೈಸ್‌ಲೆಬ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್
393, ಭಾವು ದಾಬಿ ರಸ್ತೆ,
ಮಾಟೆಂಗ
ಮುಂಬಯಿ - 400 019.
24024647 / 24037065

Email:
Mysoreassociation.mumbai@gmail.com
Website:
www.mysoreassociation.in

ಸಿ. ಕೆ. ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ ರಾವ್ ಶತಮಾನ ಸಂಭ್ರಮ:

ಎಲೆ ಮರೆಯಲ್ಲೇ ಮರೆಯಾದ ನಾದ ತರಂಗಿಣಿ ವೈಣಿಕ

ಈ ಲೇಖಿಕೆ ಡಾ. ದಿವ್ಯಶ್ರೀ ರಘು, ಮಣಿಪಾಲ್

ಈ ವರ್ಷ ೨೦೨೦ನೇ ಇಸವಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊರೋನ ವೈರಾಗ್ಯ ಆವರಿಸಿ ಇತರ ಆಗುಹೋಗಳನ್ನುಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಗಳಿಗೆ ಏಲಾಲ್ ವಾತಾ ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಮನಸ್ಸಿನಾಳೆದಲ್ಲಿರುವ ರೂಪರೇಷೆಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಣಗಳು ಆಗಿಗೆ ಮೆಲುಕು ಹಾಕಿ ಗತ ಕಾಲದ ವೈಭವಗಳನ್ನು, ಅಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಕರನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ನಿಟ್ಟುನಲ್ಲಿ ಇರಿ ನಂಬೆಬರ್ ೨೦೨೦ ಕೆ ವೈಣಿಕ ವಿದಾಜನ್ ಶ್ರೀ ಸಿ ಕೆ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ರಾವ್ ಆವರ ಜನಕ್ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ, ಈ ಶುಭ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯುತರ ಸಂಗೀತ ಸಾಧನೆ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸ್ಫುರಿಸಲು ಈ ಲೇಖನ.

ಶ್ರೀ ಸಿ ಕೆ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ರಾವ್ ರವರು ಶ್ರೀ ಸಿ ಎಸ್ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಭುಮತ್ತ ದಂಪತ್ತಿಗಳ ಮಗನಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಬಳಾಳಿಪುರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಅದೇ

ಉರಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳಾಗಿದ್ದ ಸಾಂಪುರಣಿದೇವನೆ, ಕಾಯ್ದೆ ಶ್ರೀಗೌರಿ, ಶ್ರೀ ರಮೇಶನೆ ಮುಂತಾದ ಹಾಡುಗಳಿಂದ ಆಕಾಶದರಾಗಿ, ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉಳಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಹೀಗೆ ಬೆಳೆದ ಸಂಗೀತದ ಒಲವು ಆವರನ್ನು ಹಾಮೋನಿಯಂ ವಾದಕರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಎಚ್ ಕೆ ಶೇಷಗಿರಿರಾಯರಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತಾಭಾಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರಿತಿಸಿತು ವರ್ಣಾದವರೆಗು ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯ ಪಾಠವಾಗಿದ್ದರು. ಇಂಥಿಗೆ ರಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣ ಶ್ರೀ ಸಿ ಕೆ ನಾಗರಾಜರ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಅಶ್ವಿಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಜಾಮಣಿಯವರು ವೀಣೆ ಸಮೀತ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ, ರಾಯರ ಒಲವು ವೀಣಾ ವಾದನದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿ ಅಶ್ವಿಗೆಯಿಂದ ನುಡಿಸುವ ಕ್ರಮ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವೀಣೆಯನ್ನು ಸ್ವರ್ಪಾನಿಸಿದ ದಿನವೇ ಲಂಬೋದರ ಲಕುಮಿಕರ ಪಿಳಾಳಿರಿ ಗೀತೆಯನ್ನು ನುಡಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಛೂನಕಾಳಿಗಿ ವೈಣಿಕ ಶಿಖಾಮಣಿ ವೀಣೆ ಶೇಷಣಿನವರ ಮೊಮ್ಮೆಗ ಹಾಗೂ ನೇರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಎ ಎಸ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರಲ್ಲಿ ಇಂಂರವರೆಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಸ ಮಾಡಿ ವೀಣಾವಾದಕರಾದರು.

ಗುರುಗಳ ನೆಚ್ಚಿನ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿ ಗುರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನುಡಿಸುವ ಆವಕಾಶ ಪಡೆದು ಆವರೋಂದಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಹೈದರಾಬಾದ್, ಮದರಾಸ್ ಪ್ರೋನ್, ದೆಹಲಿ, ಆಜ್ಮೀರ್ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ವೀಣೆ ಶೇಷಣಿನವರ ವಿಶ್ವಾ ವೀಣಾವಾದನದ ಶೈಲಿಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗುರುಗಳ ಅಣತಿಯಂತೆ ಮುಂಬೈ ನಗರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ಇಂಂರಿಂ ರಿಂದ ವೀಣಾ ಪಾಠವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇಂಂರಲ್ಲಿ ತರಂಗಿಣಿ ಆಕಾಡೆಮಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ಪ್ರಿಸಿ ನೂರಾರು ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದಾದರೆ. ಇಂಂರಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವೀಣೆ ಶೇಷಣಿನಾವರ ಇಂಖಿ ನೇ ಜನಕ್ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ವಿಜ್ಞಾಂಬಣೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸಿದರು. ಇಂಖಿ ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾದರೆ.

ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಏನೇ ಕವ್ವಗಳಿಂದರೂ ಅದ್ಯಾವುದೂ ರಾಯರ ಸಂಗೀತ ಸೇವೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬೆಳೆಸಿದರು, ಮುಂಬೈನ ಚೆಂಬೂರಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ವೀಣೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದರು. ಇಂದು ಆವರ ಶಿಷ್ಯರು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ನೆಲೆಸಿದಾದರೆ. ಆವರಲ್ಲಿ ರುಕ್ಷಣಿ ರಂಗರಾಜನ್, ಶಾಂತಾ ಪ್ರಪಾಲ್, ರಾಜೇಶ್ವರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್, ರಮಾಮಣಿ, ಉಮಾ ನಾಗಭೂಪತ್ರ್ಯಾ ಮುಂತಾದವರು ಪ್ರಮುಖರು.

ಇವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವು ಸಂಗೀತಕ್ಕಾಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಾ ಕೈಯಾಡಿಸಿ ಕನಕದಾಸರು ಹಾಗೂ ಪ್ರರಂದರ ದಾಸರ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾರ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದು ಮುದ್ರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದಾಗೀರೆ. ರಾಯರು ಬರೆದ

"Veena the instrument par excellance"

ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಶಿಪ್ಪೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ರಾಯರ ಐನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅಪೀಫಿಸಿದರು ಆದನ್ನೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ "ವೀಣಾ ಸಾರ್ವಭೌಮ ವಾದ್ಯ" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದರು ಆದನ್ನು ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯ ಆಕಾಡೆಮಿಯವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದಾಗೀರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಯುತರು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದಾಗೀರೆ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯ ವಾಗ್ಮೀಯಕಾರರ ಕೃತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧಿಸಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದಾಗೀರೆ.

ಸಲ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ರಾಯರು ಎಲಾ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನೇಯಿಂದ ಆರಿತು, ಕಲೆತ್ತು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವು ಶಿಪ್ಪೆವರ್ಗದವರಿಗಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತವಾಗದಂತೆ ಇತರರಿಗೂ ಸೂಪ್ರತಿಯಾಗುವಂತೆ ಲೇಖನ ಹಾಗು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಯಣಕಾಸಿನ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹೆದರದೆ ಢ್ಯೂರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು ಅವರ ಸ್ವಜನಶೀಲತೆಗೆ ಸಾಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ.

ವೀಣಾ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಪುಸ್ತಕವು ವಾದ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ, ವೀಣೆಯ ಪರಂಪರೆ, ಪೌರಾಣಿಕ ಬಹಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನಲೆ, ವಾದ್ಯ ವಿನಾಯಕ, ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ, ಸ್ವರೂಪ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿದಾಗೀರೆ. ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳನ್ನೂ ವೀಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಸು ಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ವಾದ್ಯಗಳ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಎಂದು ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲಾ ತಾಕೆಕಗಳಿಂದ ಈ ಕೃತಿಯು ಸಂಗ್ರಹ ಯೋಗ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ.

ಇವರೇ ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಯುತರು ಆಕಾಶವಾಣಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದಾಗೀರೆ ಬ್ರಹ್ಮಸೇತು, ಮೇಘಧೂತ, ವಿಷಕನ್ಯೆ ಹಾಗು ನಚಿಕೇತ ಇವು ರಾಯರು ಬರೆದ ನಾಟಕಗಳು. ಇವರ ಅಣ್ಣ ಸಿ ಕೆ ನಾಗರಾಜ ರಾವ್ ಅವರೊಡಗೂಡಿ ನಾಟಕ ತಂಡವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಇವರ ಈ ಎಲಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಹಲವಾರು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಚೆಂಬೂರು ಕನಾಟಕ ಸಂಘ, ಮುಂಬಯಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಘ, ಮೈಸೂರು ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಡೊಂಬಿವಿಲಿ, ಸ್ನೇಹ ಸುಧಾ, ನಾದಾಂಜಲಿ, ನಾದಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವಭಾ, ಮಾತುಂಗದ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ, ಮೈಸೂರ್‌ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಆವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದ್ದವು.

ಶ್ರೀಯುತರ ಪುಟ್ಟ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಮತ್ತು ಆವರು ಸ್ವತಃ ಪೀಟೀಲು ವಾದಕರಾಗಿದ್ದ ರಾಯರ ಎಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೂ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಕೊನೆಯ ಉಸಿರಿನವರೆಗೂ ಸಹಕರಿಸಿದರು. ಈ ಸರಳ ಸಜ್ಜನಿಕೆಯ ದಂಪತ್ತಿಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕರು ಪುತ್ರರು ಮತ್ತು ಮೊಮ್ಮೆಕ್ಕಳು ಆವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯಾಶೀಲರಾಗಿದ್ದ ದೇಶ ಹಾಗೂ ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದಾಗೀರೆ.

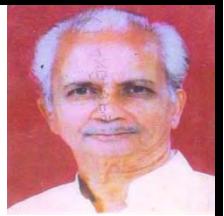
೧೯೭೦ ರಿಂದ ೨೦೧೦ರ ವರೆಗೂ ಜೀವಿಸಿದ್ದ ವಿದಾಷನ್ ಶ್ರೀ ಶಂಕರನಾರಾಯಣರು ವೈಕುಂಠ ಏಕಾದಶಿಯಂದು ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಲೀನರಾಗಿ ತಮ್ಮ ವಿದ್ವತ್ತನ್ನು ಶಿಪ್ಪೆರಲ್ಲಿ ಹಾಗು ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಮರೆಯಾದ ದಿವ್ಯ ಚೀತನಕ್ಕೆ ಹೀಗೊಂದು ನುಡಿ ನಮನ.

(ಶ್ರೀ ದಿನೇಶ ಆವರು ತನ್ನ ತಂಡ ವೈಶಿಖ ವಿದಾಷನ್ ಶ್ರೀ ಸಿ ಕೆ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ರಾವ್ ಆವರ ಸಂಗೀತ ಸೇವೆ, ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆವರ ಶತಮಾನದ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಲೇಖನದ ಮೂಲಕ ಲಿಖಿತ ನಮನವನ್ನು ಅಪೀಫಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿದುಷಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಉಮಾನಾಗಭೂಪಣರವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಆವರು ನನ್ನಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಇಬ್ಬರೂ ಈ ಬರಹಕ್ಕೆ ಎಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು, ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಾಗೀರೆ)

ಡಾ. ಗಂಗೂಬಾಯಿ ಹಾನೆಗಲ್ (ಹುಬ್ಬಳಿ)-

ಕಿರಾಣಾ ಘರಾನೆಯ ಮೇರು ಶಿಶಿರ

ಶ್ರ. ಪಂ. ಜಿ. ಜೋಶಿ

ನಾನು ಚಿಕ್ಕವನಿದಾಗಿನಿಂದ ಡಾ. ಗಂಗೂಬಾಯಿ ಅವರ ಹೆಸರು ಹುಬ್ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಗ ನನಗೆ ೧೦-೧೨ ವರ್ಷ. ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒದುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಸಲ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಾ ಗಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಯಾದ ಪದಕೇ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದಾರೆ ಅಂತ ಮಹಾಶಾಬ್ದ ಶಾಂತಾಬಾಯಿ ಅವರಿಂದ ಗೂತ್ತಾಯಿತು. ಪದಕಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪರಿಚಯರೇ. ಪದಕಿ ರಾಮಣ (ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಧರೀಣರು) ನನ್ನನ್ನು

ನೋಡುತ್ತಲೇ ಕೂಡಲು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಖಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡೆ. ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಗಂಗೂಬಾಯಿ ನಗುತ್ತ ಕೂಡಲು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಆಗಿನ ಕಲ್ಪನೆ ಅಂದರೆ ಗಂಗೂಬಾಯಿ ಬಹಳೇ ದೊಡ್ಡ ಗಾಯಕಿ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಬಹಳೇ ವಸ್ತು, ಬಡವೆಗಳನ್ನು, ಭಜರೀ ಸೀರೆಯನ್ನು ಉಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರಬಹುದು ಅನ್ನಿಸಿತು. ಆದರೆ ನೋಡಿದಾಗ್ಗೆ ಜಿತ್ರವೇ ಬೇರೆ, ನೋಡಲು ತೆಳ್ಳಿಗೆ ಸಾದಾ ಸೀರೆ - ಕುಶುಸ್ - ಎರಡೂ ಕೃಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಿಗಳು - ನಗು ಮುಖ- ಮಗಳು ಕೃಷ್ಣ ಹಾನಗಲ್ ಜೊಂದಿಗೆ - ಮಾತಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಮಣನವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದರು. ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು ಇವರೆಂಧವ ಮಹಾನ್ ಗಾಯಕೇ ಹಾಗೆ ಅನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಮತ್ತೆ ಇ - ಇ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಹುಬ್ಬಳಿಯ ರೈಲ್ವೆ ನಿಲಾಳಿದ ಬಳಿ, ಅವರ ಗುರುಗಳಾದ ಸವಾಯಿ ಗಂಧರ್ವರೊಡನೆ, ಕಾಣಿಸಿದರು. ಅವರ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಸಾವಕಾಶ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಂಗಾ ಸ್ವಾಲ್ಪ ನಿಂತುಕೊ- ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಕೋಲು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ

ಸಲ ನಾನು ಸಾಯಂಕಾಲ್ ಅಡಾಡಲು ಹೋದಾಗ್ಗೆ ಗಂಗೂಬಾಯಿ ಅವರು, ಅವರ ಪಟಕಾಲಿಗಿ ಅವರ ಸಂಗಡ (ಹೊರಟಿದು) ಹೋಗುವುದನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ನೋಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಗಾಯನವನ್ನು ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ನಾನು ಮುಂಬಯಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಗಾಯನ. ೧-೨ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದೆ. ನನಗೆ ಅವರ ಗಾಯನ, ಪುರುಷರ ಹಾಗೆ ಧ್ವನಿ ಯಾವುದೂ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ತಾಣ ಶಹರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಗೀತ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಂಗೀತ ಪ್ರೇಮಿ ಮಂಡಳ (ಕೇವಲ ಹಿಂದುಸಾಫಣೀ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತಗಾರರನ್ನು ಕರೆಸುವ -ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಉಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ) ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಕಳಿದ ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಕನಾಟಕದ ಅನೇಕ ಹಿಂದುಸಾಫಣೀ ಗಾಯಕರನ್ನು ಹಾಗೂ ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಒಂದು ಸಾಲ ನಾವು ಧಾರವಾಡದ ದಿ | ಪಂ| ಮಾಧವ ಗುಡಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವು. ಆಗ ಪಂ. ಗುಡಿ ಅವರ ಮಿಶ್ರ ಮಂಗಳೂರಿನವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ನನಗೆ ಭೇಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿದರು. ಜೋಶಿ ಅವರೆ ತಾವು ಗಂಗೂಬಾಯಿ ಹಾನಗಲ್ ಅವರನ್ನು ಏಕ ಆಮಂತ್ರಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸುಪುಸಿದ್ದ ಗಾಯಕರಾದರೂ ಹಣದ ಆಶೆ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿ ಬಿದಾಗಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಂತೃಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ನೋಡಿ ಸಾರ್, ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ಅವರ ಗಾಯನ ಹಿಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಧ್ವನಿ ಪುರುಷರ ಹಾಗೆ. ನಾನು ಕರೆಯಿಸಿದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂಗೀತ ರಸಿಕರು ನನಗೆ ಏನು ಅನ್ನಾತ್ಮರೆಯೋ ಅಂತಾ ಭಯ. ಆಗ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ಅದೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟಿಟ್ಟಿದಿ, ಈ ಕೆಸೆಟ್ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ. ಅದಕೂ ಮೊದಲು ನೀವು ಯಾರಾದರೂ ಖಾನ್ ಸಾಹೇಬರ (ಮುಸಲಾಖ್ನ್ ಗಾಯಕರ) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೇಳಿ ಆ ಮೇಲೆ ಈ ಕೆಸೆಟ್ಟಿಪ್ಪಣಿ ಕೇಳಿ ಆವಾಗ್ಗೆ ನೀವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ವಿಷಯ. ಈ ಉಸ್ತಾದರ ಗಾಯಕಿ ಗಂಗೂಬಾಯಿಯವರ ಗಾಯಕಿಗೆ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವಿದೆ, ಆಗಂತೂ ಗಂಗೂಬಾಯಿಯವರ ಅವರ ಗಾಯನ

ಉಸ್ತಾದರ ಗಾಯನಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗೆ ತಮಗೆ ಗಂಗಾಬಾಯಿ ಅವರ ಗಾಯನ ಪ್ರತಿಭೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗಲಿ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಅಂತಾ ಹೇಳಿ ಕೆಸೆಂಟ್ ಅವರಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡೆ. ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಅಂತಾ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರಂತೆ ಇಂಧ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ರಂಗಭವನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಜ್ ನಾರಾಯಣರು, ಸಂಗೀತ ಮಹೋತ್ಸವ ಸುರ ಸಿಂಗಾರ ಸಮಸದ್ ವತಿಯಿಂದ ಇ ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಂದು ಸಂಚೆ ರಾಮಪುರ ಸಹಸ್ರವಾನ್ ಘರಾಣೆಯ ಉಸ್ತಾದ್ ಇಕಬಾಲ್ ಅವಮ್ಮಡ ಖಾನರಿಂದ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿತ್ತು. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಂದು ಶಾಂತಿಕಾಲ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೇಳಿದೆ. ನಾನು ಕೇಳಿದ ಗಂಗಾಬಾಯಿ ಅವರ ರಾಗ ಶುದ್ಧ ಕಲ್ಯಾಣ 'ಮೊಂದರ ಬಾಳೆ' ಉಸ್ತಾದಿ ಗಾಯಕಿಯಲ್ಲಿ ಧೀರ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಶಿವಿಗಳಲ್ಲಿ, ಮನದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ಪ್ರತಿಭೆ ಬೀರುತ್ತಿತ್ತು. ಗಂಗಾಬಾಯಿ ಅವರ ಗಾಯನ ಎರಡು ಉಸ್ತಾದರನ್ನು ಕಾಡಿಸಿ ಹಾಡಿಸಿದರೂ, ಗಂಗಾ ಬಾಯಿ ಅವರ ಗಾಯನ ಗೌರಿಶಂಕರ ಏರುತ್ತದೆ. ಪುರುಷರ ಗಡುಬಾದ ಧ್ವನಿ, ಖಾನ ಸಾಹೇಬರ ಗಾಯಕೀಯನ್ನೂ ಮೀರಿಸಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಆಗಲೇ ನಿಧಾರ ಮಾಡಿದೆ, ತಾಣೆಯ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಗಂಗಾಬಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ನಾಳೆಯೇ ಅಮಂತ್ರಣ ಹೊಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ ನಾನು ಕೇಳಲು ಸಮಯ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಹಿಂದುಸಾಫಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತಗಾರರಾದ ದಿ| ಪಂ. ರಾಮ ಮರಾಠೆ, ದಿ| ಅಚ್ಯುತ ಅಬ್ಲಂಕರ, ದಿಭಾಸ್ಕರ ಬುವಾ ಘಾಟಕ ಇವರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಗಂಗಾಬಾಯಿ ಹಾನಗಲ್ ರನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅಮಂತ್ರಿಸಬೇಕೆಂದ್ದೇನೆ, ತಮ್ಮ ಅಭಿಪೂರ್ಯವೇನು? ಆಗ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಎಲ್ಲಾರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಮೊದಲು ಕರೆಯಿಸಿರಿ. ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಾವು ಕೇಳಿದೇ ಬಹಳೇ ದಿನಗಳಾಗಿದೆ. ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅದು ನಮಗೆ ಹೋಳಿಗೆ ತುಪ್ಪದ ಉಂಟ. ಮೃಷಾಂಕ್ ಭೋಜನ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಅನಂದ ತುಂಬಿತು. ಗಂಗಾಬಾಯಿ ಹಾನಗಲ್ ಅವರನ್ನು ಅಮಂತ್ರಿಸಿ, ತಾಣ ತಹರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಬಹಳೇ ಸಂಗೀತ ರಸಿಕರ ಮನಸೆಳೆಯಿತು. ಅವರ ಪುರುಷ ಧ್ವನಿ, ಗಂಭೀರ, ಭೋಗರೆವ ಜಲಪಾತದಂತೆ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸವಾಯಿ ಗಂಧರ್ವರು ಗಿರಿಗಾಂವದಲ್ಲಿಯ ಗಣೇಶ ಉತ್ಸವದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಗಂಗಾಬಾಯಿ ಅವರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರಂತೆ. ಆಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸವಾಯಿ ಗಂಧರ್ವರಿಂದ (ರಾಮ ಭಾವು ಕುಂದಗೋಳಕರ) ಅವರಿಂದ ಆಗುವುದಿತ್ತು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಜ್ಞಾರ ಬಂದ ಕಾರಣ. ಅಲ್ಲಿಯ ಗಣೇಶ ಉತ್ಸವದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ 'ನನ್ನ ಶಿಷ್ಯ ಗಂಗಾಬಾಯಿ ಹಾನಗಲ್ ಹಾಡುತ್ತಾಳೆ, ನನಗೆ ಜ್ಞಾರ ಬಂದಿದೆ' ಅಂತಾ ಹೇಳಿ ಕ್ಷಣಿಸಿದರು. ಸಾಯಂಕಾಲ 2 ಫುಂಟೆಗೆ ಪರಿಯಾಗಿ ಗಂಗಾಬಾಯಿ ಅವರು ರಂಗಮಂಡದ ಮೇಳ ಸಾಧಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಗಾಯನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರ ಪುರುಷ ಧ್ವನಿಯ ಸಂಗೀತ 'ರಾಗದಾರಿ ಆಲಾಪ' ಎಲ್ಲಾರನ್ನು ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಳಿಸಿತು. ಉಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಜನ ಕೇಳುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಆಗ ಗಿರಿಗಾಂವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬರುವ ಜನರು ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತುಕೊಂಡರು. ಸ್ತ್ರೀ ಹಾಡುತ್ತಾಳೆ ಪುರುಷಧ್ವನಿ ಏನು ಆಶ್ಚರ್ಯ, ನೋಡಲು ಅಂತಾ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬರುವ ಜನರು ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತುಕೊಂಡರು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯ ಅನಂದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಕೆವಿಕಿರಿಚುವ ಕರತಾಡನ (ಚಪಾಪಳಿ). ಗಣೇಶ ಮಂಡಳದ ಪದಾರ್ಥಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ (ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ) ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಪೆಂಡಾಲ್ ರಸಿಕರಿಂದ ರಾಶ್ರಿಯವರೆಗೆ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಿತು. ಎಲ್ಲಾರೂ ಗಂಗಾಬಾಯಿ ಅವರ ಗಾಯನವನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದರು. ಪಶ್ಚಿಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಸುದ್ದಿಗಳು, ಒಂದುಗರನ್ನು ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದವು.

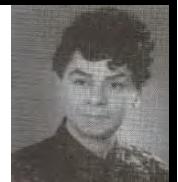
(ಗಂಗಾಬಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ಕಲೆಯುವಾಗ ಗಂಟಲಿನ ಅಪರೇಶನ್ ಆಗಿ ಹೀಗೆ ಧ್ವನಿ ಆಯಿತಂತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸವಾಯಿ ಗಂಧರ್ವರು ಅವರ ಗುರುಗಳು ಪ್ರೌಢಾಪ ನೀಡಿದರಂತೆ).

ಈಗ ಹುಬ್ಬಳಿಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನೆ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ತೀರ್ಥ ಸಾಫನವಾದಂತಾಗಿದೆ. ಯಾರೇ ಕಲಾಪಿದರು ಹುಬ್ಬಳಿಗೆ ಹೋದರೆ, 'ಗಂಗಾಲಹರಿ' ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವನ್ನು ನೋಡಿದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಗಂಗಾಬಾಯಿ ಹಾನಗಲ್ ಅವರ ಮನೆ, ದೇಶಪಾಂಡೆ ನಗರ ಅಂದರೆ ಸಾಕು ಯಾರಾದರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು.

ಹುಬ್ಬಳಿಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಭೇಟಿಪ ಆದಾಗ ಹಿಂದಿನ ಅನೇಕ ಫೋಟೋ (ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು) ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ನೆನಪುಗಳು ಅಗಾಧವಾಗಿದ್ದವು. ಅವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ಜನ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ನನಗೆ ಬಂದ ಆನುಬಂಧ. ಗಂಗಾಬಾಯಿ ಅವರನ್ನು ನೆಸೆಸಿದರೆ ನನಗೆ ಅವರ ಗಾಯನವೇ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಿತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೊಷ ಸಲ ಅವರ ಗಾಯನವನ್ನು (ರೆಕಾರ್ಡ್) ಕೇಳುತ್ತಾ ನಾನು ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಮರೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಇಂದು ಬಾಹ್ಯಣರೇಕೆ ಹಿಂದುಳಿದಾಗಿರೆ?

ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ್

ಇಂದು ಬಾಹ್ಯಣರನ್ನು ಇದವರು, ಸಮಾಜದ ಎಲಾಲ್ ಹಿನ್ನೆಡೆಗಳಿಗೂ ಕಾರಣ ಎಂದು ದೂರುತ್ತಿದ್ದಾಗಿರೆ. ಜಾತಿ ಮತಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಪ್ಪ ಹಾಕಿದವರು, ವೇದ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿವರು, ಹೆಂಗೆಳೆಯರ ಹಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಕಾರಣರಾದವರು, ಎಂದು ಈಗಿನ ಬಹಳಷ್ಟು 'ಬುದ್ಧಿ ಜೀವಿ'ಗಳ ಮತ.

ಇದನ್ನು ನಾವು ಬೇರಿನಡಿಯಿಂದ ಸೋಡಬೇಕು. "ಬಾಹ್ಯಣರು" ಎಂದು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಾಹ್ಯಣನಲ್ಲ, ನಡೆವಳಿಕೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಬಾಹ್ಯಣನಾಗುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನವುದು ಎತ್ತಿ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಬಾಹ್ಯಣನಾದವನನ್ನು ವೇದದಲ್ಲಿ 'ವಿಪು' ಎಂದರೆ 'ವಿದ್ಯಾಪುರವರ್ತಕ' ಎಂದು ಕಿರಿದಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಈ 'ಪ್ರವರ್ತಕ' ದಲ್ಲಿ 'ಪು' ವನ್ನು ಬಿಡಲಾಯಿತೋ, ಆಗಲೇ ಇವರೆಲಾಲ್ 'ವರ್ತಕ' ರಾಗಿಬಿಟ್ಟರು. ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಅದನ್ನು ಹಂಚಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಆ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಬೆಲೆ. ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು ವಸ್ತು. ಅನಂತ ಪದ್ಭಾಬನ ಆಸ್ತಿಯಂತೆ ಹಾವು, ಗೆದ್ದಲುಗಳ ಪಾಲು.

ಯಾವಾಗ ಈ ಬಾಹ್ಯಣರು, 'ಸವಿತ್ರ ಮಂತ್ರ' ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳಬಾರದು ಎಂದುಕೊಂಡರೋ, ಅಂದೇ ಆವರು 'ಸೂರ್ಯನ ಹಗೆ' ಯಾಗಿ ಹೋದರು ವಿದ್ಯೆ, ಮನುಷ್ಯನ ನಡೆವಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲರೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದಾಗ, ಸಮಾಜವೆಲಾಲ್ ಬಾಹ್ಯಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಆಗಬಾರದು, ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಹೆಗ್ಡಳಿಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದುಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ಆವರು 'ಅಬಾಹ್ಯಣರಾದರು'.

ಅಂತೆಯೇ ಈ ಮಂದಿ, ರಾಜನ ಮಗ - ರಾಜ, ವೃಶ್ಚಿಕ ಮಗ - ವೃಶ್ಚಿಕ ಎಂದುಕೊಂಡು ಪುರೋಹಿತನ ಮಗ - ಪುರೋಹಿತ ಎಂದು ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ, ಆವರು 'ಅಬಾಹ್ಯಣ' ರಾದರು.

ಬಾಹ್ಯಣ ಪಂಡಿತರು ತಮಗೆ ಯಾವ ನೆಲ-ಹೊಲ ಇಲ್ಲಾದಿರುವುದರಿಂದ, ಇದ್ದ ರಾಜನನೋಽ, ಇಲ್ಲಾ ನಾಯಕನನೋಽ ಅನುಸರಿಸಿ, ಆವನ ಗುಣಾನ ಮಾಡುವುದೇ 'ಕಾವ್ಯ' ಎಂದುಕೊಂಡಾಗ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದರು. ಈಗ ಕನ್ನಡಿಗನೇ ಆದ ಶ್ರೀ ವಿಜಯ ದೇವಗಿರಿ ಯಾದವರ ಆಸಾಫನದಲ್ಲಿ ಕೂತು, ಯಾದವ ಕುಲ ಗುಣಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು 'ಭಾಗವತ ಪುರಾಣ' ವನ್ನು ಬರೆದ. ಇಲ್ಲಾದಿದ್ದನ್ನೆಲಾಲ್ ಹುಟ್ಟಿಪ್ಪ ಹಾಕಿ, ಕಟ್ಟಿ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಸಲ್ಲಾದವರೆನ್ನೆಲಾಲ್, ದೂಡ್ಯಾವರನಾಗಿ ಮಾಡಿದ. ಬೇರೆ ಇನ್ನಿತರ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಎಲಾಲ್ ಬಾಹ್ಯಣರೂ ಇಂತಹ ಕಟ್ಟಿಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಜನರನ್ನು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ದಾರಿ ನೇರವಾಗಿ ತೋರಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುವವರು ಅದೆಂತು 'ಬಾಹ್ಯಣ' ಎಂಬ ಬಿರುದಿಗೆ ತಕ್ಕವರಾಗುತ್ತಾರೆ?

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಕಾಡಿನಲ್ಲ ಮರಗಳ ನಡುವೆ ಕುಳಿತು, ಆ ಮರ ಗಿಡಗಳ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಕಲಿತ್ ಸೂರ್ಯನೇ ಬುದ್ಧ ಬೆಳೆಯುವುದಕೂ, ಮೈಯಿನ ಕಸುವಿಗೂ ಕಾರಣ ಎಂಬ ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಸಾರುವುದು ಬಿಡಿ, ತಾವೇ ಆ ಮಂತ್ರದ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಕತ್ತಲೆ ಕೋಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ‘ಸೂರ್ಯಸ್ವಾನ’ ಮಾಡುವ ದಡ್ಡತನ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ, ಸೂರ್ಯನ ಯಾವ ರಶ್ಮಿಯೂ ಇವರಿಗೆ ತಾಗದೆ, ಇವರ ಬುದ್ಧ ಮೊಟಕಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಕೇವಲ ನೀರು ಚೆಲ್ಲಿ, ಮಣಿ-ಮಣ ಮಾಡುವುದೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಕೆ, ಎಂದುಕೊಂಡ ಇವರು ಮುಂದಾಗುವುದಂತೂ ಹೋಯಿತೇ ಹೋಯಿತು.

ಯಾವ ‘ವಿಚಾರ’ ಹಿಂದಾಗಿ ‘ಆಚಾರ’ವೇ ಮುಂದಾಯಿತೋ, ಆಗ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಸಂಶೋಧನೆಯೂ ನಿಂತೇ ಹೋಯಿತು. ‘ಪ್ರಶ್ನ ಮಾಡುವುದೇ ತಪ್ಪು’ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಾಗ ಯಾವ ವಿಶ್ವದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಹುಡುಲುಕುವುದೇ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ತಾವು ‘ಈ ಗೋತ್ರದವರು, ಆ ಗೋತ್ರದವರು’ ಎಂದು ಕೊಚಿಟಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಹೊರತು, ಗೋತ್ರವೆಂದರೆ ಏನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನೇ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ‘ನುಸಿ ಮೂಲ, ನದಿ ಮೂಲವನ್ನು ಹುಡುಕಬಾರದು’ ಎಂಬ ಕುರುಡು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಸಾರುವುದೇ ಇವರ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯಾಯಿತು. ಈ ಹೊತ್ತು ಗೊತ್ತಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮಾತ್ರ ‘ವಿದ್ಯೆ’ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯೆಗೆ ಎಲ್ಲಾಯೇ ಇಲ್ಲ. ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಬೆಳೆಯುವುದು ಕುರುಟಿದಾಗ, ಕತ್ತಲು ಮುಸುಕುತ್ತದೆ. ಬೆಳಕನ್ನು ಎಲ್ಲಾಡೆಗೆ ಚೆಲ್ಲಲ್ವಾದುದೇ ವಿದ್ಯೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ಇವರು ಅರಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಇನ್ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ, ಬ್ರಿಟಿಷರೇ ರಾಜರಾದಾಗ, ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಆವರನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲದರಲೂ, ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನೇ ಕೊಂಡಾಡಿ, ಅವರ ದಾರಿಯನ್ನೇ ಹಿಡಿದರು. ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಆದನ್ನೇ ಅಂಟಿಸಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಏನಾದರೂ ತುಸುವಾದರೂ ಭಾರತೀಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಉಳಿದಿದ್ದರೆ, ಈ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆದೂ ತಪ್ಪಿ ಹೋಯಿತು.

ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನಡೆವಳಿಕೆಯಿಂದ, ಸುತ್ತಲಿ ದ್ವಾರವನ್ನುಲ್ಲಾ ಎದಿರು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡವಾದ ಇವರಿಗೆ, ಉಳಿಯಲು ಒಂದೇ ದಾರಿ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ದಾರಿ. ‘ಈ ಉರು-ನಾಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರಉರು-ನಾಡಿಗೆ ಹೊರಡುವುದು.

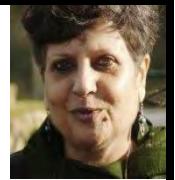
ಹೀಗಾಗಿ, ಎಲಾ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿತ್ತಲೇ ಅಮೇರಿಕಾಕೊಂಡೇ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾಕೊಂಡೇ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಣಿ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ತೆರಳಿದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ‘ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ’ಗಳಲ್ಲ ಕಾಲವನ್ನು ದೂಡುವುದೇ ಇವರ ಕರ್ಮವಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಆಗಬೇಕಾದದ್ದೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ತಿಳಿವಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದನ್ನು, ಸುತ್ತಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಹಂಚಿ, ಪೂರಾ ಸಮಾಜವನ್ನು ‘ಬ್ರಾಹ್ಮಣ’ ವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು-ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಭಾರತ ಈ ಪ್ರೌಡವಿಯಲ್ಲ ‘ಮುಂದಾಳು’ವಾಗಿ ಎಂದೆಂದೂ ಮೇರೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹೌದು ಈಗ ಕೆಲವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಇನ್ನೂ ಗೊಡ್ಡಾಗಿದಾಗಿರೆ. ಕೇವಲ ಜನಿವಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ತಾವು ‘ಬ್ರಾಹ್ಮಣ’ರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಮುಸುಕನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಿರು ಗುತ್ತಿದ್ದಾಗಿರೆ.

ಮತ್ತೆ ಈ ಸಮುದಾಯ ‘ವಿದ್ಯಾಪ್ರವರ್ತಕ’ ರಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಮುನ್ನಡೆಯಬಹುದು.

ರಾಕೀ ಪರ್ವತಗಳ ನಡುವೆ ಕ್ಯಾಬರೆ (ಕನಕಾದ ಕೆಲಪು ನೆನಪುಗಳು)

ಶ್ರೀ ಉಮಾ ರಾವ್

ಪ್ರಾಣ ಕಥನ

ನಯಾಗರಾ ಎಂಬ ಅದ್ಭುತ

ಟೊರೋಂಟೋ ನಗರದ ಹತ್ತಿರವೇ ಇರುವ ನಯಾಗಾರಾ ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿಒಂದು. ವರ್ಷಕೆ ಸುಮಾರು 15 ಮಿಲಿಯ ಜನ ಇದನ್ನು ನೋಡಲು ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಮೆರಿಕಾ, ಕನಡಾ ನಡುವೆ ಹಂಚಿ ಹೋಗಿರುವ ನಯಾಗರಾ ಜಲಪಾತೆ, ಕನಡಾ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸುಂದರ. ಕುದುರೆ ಲಾಳದ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಭೋಗರೆಯುವ ಜಲಪಾತೆ ಎದೆ ಡವಗುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ನಡುವೆ ಮೂಡುವ ಕಾಮನಬಿಲುಗು ಮೋಡಿ ಹಾಕುತ್ತದೆ.

ನಯಾಗರಾ ಜಲಪಾತೆ ವರ್ಷದುದ್ದಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಆಕರ್ಷಣೆಯೊಡ್ಡುತ್ತದೆ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಭೋಗರೆಯುವ ನಯಾಗರಾ, ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂಚುಗಳಿಲ್ಲಾ ಹಿಮಗಡ್ಡೆಯಾದಾಗ, ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ, ಹರಿಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೊರೆತವಿದ್ದರೂ, ಈ ಜಲಪಾತೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟುದ್ದು 1848 ರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಬಾರಿಯಂತೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಧಾರಾದ ಜನ, ಪ್ರಪಂಚದ ಅಂತ್ಯ ಸಮೀಪಿಸಿದೆ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡರಂತೆ. ಈಗ ನಯಾಗಾರ ಹೋಸದಾಗಿ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಮಧುಚಂದ್ರಕೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿಸಿ ತಾಣ. ಇಲ್ಲಿನ ಹೋಟೇಲ್ ಗಳಿಲ್ಲಾ ವಿವರೀತ ದುಬಾರಿ. ದೋಣಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಕೂತು ಜಲಪಾತದ ಸಮೀಪಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದವ ‘ಮೇಡ್ ಆಫ್ ದಿ ಮಿಸ್’ ವಿಹಾರವನ್ನು ಬಣಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಅಂಥಾ ರೋಮಾಂಚಕ ಅನುಭವ.

ಕೆಲವರಿಗೆ ನಯಾಗರಾ ಒಂದು ಕಪ್ಪು ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒಡ್ಡಿದೆ, ಹೀಗಾಗಿ ಪೀಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜಲಪಾತದ ಮೇಲಿಂದ ಧುಮುಕುವವರು, ದೋಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಲಪಾತದ ಮೇಲೆ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಲು ಹೋದವರು, ಇಂಥವರ ಕರೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬದುಕುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ.

ನಯಾಗರಾ ಆಕರ್ಷಣೆ ಭಾರತೀಯರಿಗಂತೂ ವಿವರೀತ. ತಂದೆ ತಾಯಿ ಉಣಿಗೆ ಒಂದಾಗ ಮೊದಲು ಮಕ್ಕಳು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದು ನಯಾಗರಾ, ಹೀಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಕಂಡು ಬರುವ ‘ದೇಸೀ’ ಗುಂಪುಗಳು, ‘ದೇಸಿ’ ಹೋಟೇಲ್ ಗಳು ಅಪಾರ!

ಆಚೋ ಆಫ್ ಪೀಸ್ ಬದಿ

ವ್ಯಾಂಕೋರ್ ನಿಂದ ಸಿಯಾಟಲ್ ಗೆ ಬಸ್‌ಲಿಗು ಹೋದರೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಮೂರುವರೆ ಗಂಟೆಗಳ ಪ್ರಯಾಣ. ನಡುವೆ ಕನಡಾದಿಂದ ಅಮೆರಿಕಾಗೆ ಗಡಿ ದಾಟಿ ಹೋಗುವಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ದೇಶಗಳ ಸ್ನೇಹ ಸೌಹಾದ್ರದ ಕುರುಹಾಗಿ, ಸುಂದರವಾದ ಒಂದು ಸ್ವಾರ್ಥಕ ‘ಆಚೋ ಆಫ್ ಪೀಸ್’ ನಿರ್ಮಿಸಿದಾದರೆ ಹತ್ತಿರವೇ ಆ ಬದಿ ಈ ಬದಿ ಎರಡೂ ದೇಶಗಳ ಇಮಿಗ್ರೇಶನ್ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು ಕೂಡ ಇವೆ.

ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಯಥೇಚ್ಚಿವಾಗಿರುವ ಕನಡಾ ಜನರಿಗೆ, ಆಕಸ್ತಾತ್ರ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೋಸ ಚಾಡ್ಯ. ಕೀರ್ತಾಣ್ಣ ಪ್ರವೇಶಿ, ತಮ್ಮ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ರೋಗ ತಗಲುವ ಭಯ ಅಪಾರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಇಮಿಗ್ರೇಶನ್ ಘಾರ್ಮಿನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚ ಹಾಕಿರುವಂತೆ ಕನಡಾಗೆ ಬರುವವರು ಹಣ್ಣು, ತರಕಾರಿ, ಬೀಜಗಳು, ಸಸಿಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತರುವ ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲ. ಆಕಸ್ತಾತ್ರ ಯಾರಾದರೂ ಮರೆತು ತಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡುವ ಮೊದಲೇ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದೆಸೆಯಲು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತೊಟ್ಟಿಯಿದೆ.

ತನ್ನ ಸರದಿಗಾಗಿ ನಮಗಿಂತ ಸ್ಪಷ್ಟವು ಮುಂದೆ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಮೇರಿಕನ್ ಹುಡುಗ. ಇಮಿಗ್ರೇಟನ್ ಅಥಿಕಾರಿಗಳು ಅವನ ಜೀಲ ತೆಗೆದು ಪರೀಕ್ಷೆಸಿದಾಗ ಕಂಡುಬಂದದ್ದು ರಸವತ್ತಾಗಿ ಘಮ್ಮೆನ್ನುವ 6 ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿಗಳು. ಅಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ಅಪರೂಪದ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿಂದರೆ ಪ್ರಾಣ. ಜೊತೆಗೆ ದುಬಾರಿ ಕೂಡ. ಅಥಿಕಾರಿ ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಹೇಳಿದ "ಹುಂ... ಇದನ್ನು ಈಗಲೇ ಹೊರಗೆಸೆದು ಬಾ. ಇದನ್ನು ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಒಳಗೊಯ್ಯಿವ ಹಾಗಿಲ್ಲ". ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರೂರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿಗಳತ್ತೆ ಹುಡುಗ ಒಂದು ಕ್ಷಣಿ ದಿಟ್ಟಿಸಿದ. ಅವನು ಮುಖಿ ಚಿಕ್ಕದಾಯಿತು.

ಒ.ಕೆ. . . ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಒಂದೆ' ಎಂದವನೇ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ ಕವರ್ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಸಾಲು ಬಿಟ್ಟುಷ್ಟ ಓದಿದ. ಲಾಂಚ್ ನಲ್ಲಿ ನಿಂತೇ ಅಷ್ಟೂ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿಗಳನ್ನು ಗಬಗಬ ತಿಂದು ಮುಗಿಸಿ, ಬ್ಯಾಗ್ ಎಸೆದು, ಕ್ಯೆ ತೋಳೆದು ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಮರಳಿದ. 'ಈ ಸಪ್ರೋಸ್ ಇಟ್ಟೊ ಒಕೆ' ಎಂದ ಅಥಿಕಾರಿಗೆ, 'ಒಕೆ' ಎಂದ ಅಥಿಕಾರಿ ನಗುತ್ತಾ.

ಸಿಯಾಟಲ್ ನಲ್ಲಿ ಜಗಜೀತ್ರ್

ಅಂದು ಸಿಯಾಟಲ್ ನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಭಾರತೀಯರಿಗೆಲೂ ಸಂಭ್ರಮವೋ ಸಂಭ್ರಮ. ಗಜಲ್ ದೊರೆ ಜಗಜೀತ್ ಸಿಂಗ್ ಅವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಡುವವನಿದ್ದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದುಬಾರಿ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಂಡು ದೂರದೂರದ ಸಬಬ್ರ್ ಗಳಿಂದ ಜನ ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದರು. ಅದೊಂದು ಭಾರತೀಯರ ಉತ್ಸವವೆಂಬುದು ಎತ್ತಿ ತೋರುತ್ತಿದುದು ಅಲ್ಲಿನ ಗಲಾಟೆ. ಜೋರಾಗಿ ಮಾತಾಪುರು ದನಿ ಏರಿಸಿ ನಗುವ ಜನ.

ಅಂದಿನ ಸಮಾರಂಭದ ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ, ಅದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲು ತಂಬಾ ತಡವಾಯಿತು. ಬಂದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮಯ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸಫಾಗ್ ಹದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೂತರು. ಕಾಲು ಗಂಟೆ, ಅಧ್ರ್ ಗಂಟೆ. ಈ ರೀತಿ ತಡವಾಗುವುದನ್ನು ಯಾವ ಪಾಶಾಚತ್ರ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಾ ಕಾಣುವುದೇ ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವ್ಯವಸಾಯಪಕರು ಹದಿನ್ಯೇದು ನಿಮಿಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದು, ತಡವಾದಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇನ್ನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸಮಯ ಮೀರಿದಂತೆ, ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ, ಗುಸುಗುಸು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. 'ಇವತ್ತು ಜಗಜೀತ್ ಬರಲಿದಾರೋ, ಹೇಗೆ?'

ಅಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮತ್ತೊಂದು ಆಕರ್ಷಣೆಯಿಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಪಂಜಾಬಿಗಳು ಸೇರಿ ಹಾಕಿದ್ದ ಉಟ - ತಿಂಡಿಯ ಸಾಫಲ್. ಪೂರಿ-ಫೋಲೆ, ಗುಲಾಬ್ ಜಾಮೂನ್, ಸಮೋಸಾ, ರುಚಿರುಚಿಯಾಗಿದ್ದ ಶಿಸಿಸುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸವಿದರೂ ಸಾಲದು.

ಕೊನೆಗೆ ಜಗಜೀತ್ ಸಿಂಗ್ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆ ತಡವಾಗಿ ತಲುಪಿ, ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಡೆದು ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಕಿರಿಕಿರಿ, ಅಯಾಸಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಖುಷಿಯಿಂದ ಚಪ್ಪಾಣಿ ತಟ್ಟಿದರು.

ಗಜಲ್ ದೊರೆ ಜಗಜೀತ್ ತಾನು ತಡವಾಗಿ ಬಂದದ್ದಕ್ಕೇ ಕೊಟ್ಟು ಕಾರಣವೂ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ವ್ಯಾಂಕೋವರ್ ನಿಂದ ಸಿಯಾಟಲ್ ಗೆ ಬರುವುದಿತ್ತು. ಅವರ ಪ್ರಕಾರ, ಅವರು ಅಮೇರಿಕಾ ಗಡಿ ತಲುಪಿ, ಜೆಕಿಂಗ್ ಗಾಗಿ ಒಳನಡೆದಾಗ ತಮ್ಮ ಪಾಸ್ ಪ್ರೋಚ್ ವ್ಯಾಂಕೋವರ್ ನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದ ಗಮನಕ್ಕಿಂತಿರುತ್ತಿದ್ದು. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರು ಮತ್ತೆ ವಾಪಸ್ಸು ಹೋಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮರಳಿ ಬರುವವ್ಯಾರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾಯಿತಂತೆ. ಈ ವಿವರಣೆಗೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ, ಜನ ನಂಬಿದಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾ ಹಾಂಗುಟ್ಟಿದರು.

ಅವತ್ತು ಜಗಜೀತ್ ಸಿಂಗ್ ಹಾಡಿದ ಗಜಲ್ ಗಳು ಕೇವಲ ಮೂರೋ ನಾಲ್ಕು. ಬರೀ ಪಂಜಾಬಿ ಗೀತೆಗಳು. ಆ ಜೋಶ್ ಗೆ ನರ್ತಿಸುವ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಮಧ್ಯಮಧ್ಯ ದಪಂಡಾಪಥ್ರದ ನಗೆ ಚಾಟಿಕೆಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಗಜೀತ್ ಸಿಂಗ್ ನ ಗಂಭೀರ ಗಜಲ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ. ಒಗ್ಗೊಂದಿದ್ದ ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಲ್ಪ ನಿರಾಸೆಯೇ ಆಯಿತು.

ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ

ಡಿಸೆಂಬರ್ 5 ಕನ್ನಡಕಾವ್ಯಾಗಿ ಅಪಾರವಾಗಿ ದುಡಿದ ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರು ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನ.

ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ವರ್ಯಸ್ವನವರಿರಬಹುದು, ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರು ನಮಗೆ ನಾವು ಪ್ರಣಿವರಿದಾಗ ಉಣಬಡಿಸಿದ್ದ ‘ನಾಯಿ ಮರಿ ನಾಯಿ ಮರಿ ತಿಂಡಿ ಬೇಕೆ’, ‘ಒಂದು ಎರಡು ಬಾಳೆಲೆ ಹರಡು’, ‘ಹತ್ತು ಹತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತು ತೋಟಕೆ ಹೊದನು ಸಂಪತ್ತು’, ‘ಬಣ್ಣದ ತಗಡಿನ ತುತ್ತಾರಿ ಕಾಸಿಗೆ ಕೊಂಡನು ಕಸ್ತೂರಿ’, ‘ರೊಟಿಪ್ಪ ಅಂಗಡಿ ಕಿಟ್ಟಪ್ಪ, ನನಗೊಂದು ರೊಟಿಪ್ಪ ತಟ್ಟಪ್ಪ’, ‘ಅಪಾಪ ನಾಕಾಣಿ, ಯಾಕೋ ಪ್ರಂಟಾಣಿ, ಹೇರ್ ಕಟ್ಟಿಂಗ್ ಸೇಲೂನಾ’ ಮುಂತಾದ ಪದ್ಯಗಳು ಈಗಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುದ ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರ ಒಂದು ಪದ್ಯದ ಸಾಲು ಹೀಗಿದೆ.

“ಆಚೆ ಜಡೆ, ಈಚೆ ಜಡೆ,

ನಡುವೆ ಲೂಪಿನ ಸೇತುವೆ”

‘ಸೇತುವೆ’ ಪದ ರಾಜರತ್ನಂಗೆ ಪ್ರಿಯ, ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥವುಳ್ಳದ್ದು. ವಿಭಿನ್ನ ವಿಚಾರಗಳ ನಡುವೆ, ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ನಡುವೆ, ಬಣಗಳ ನಡುವೆ, ಮಾರ್ಗಗಳ ನಡುವೆ, ಯುಗಗಳ ನಡುವೆ, ಜನಕೂಟಗಳ ನಡುವೆ, ಮತ ಧರ್ಮಗಳ ನಡುವೆ, ಬಲವುಗಳ ನಡುವೆ, ರುಚಿಗಳ ನಡುವೆ, ವೃಕ್ಷಗಳ ನಡುವೆ, ವರ್ಯೋತಂಡಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಅಗತ್ಯ ಅಲ್ಲಾವೇ? ರಾಜರತ್ನಂ ಅಂಥ ಸೇತುವೆ ಆಗಿದ್ದರು.

ರಾಜರತ್ನಂ ಹೆಗೆನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರು. ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸಗನ್ನಡದ ನಾನಾ ಅಲೆಗಳ ಉಟವನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಹಳೆ-ಹೊಸಗನ್ನಡದ ನಡುವೆ ಸೇತುವೆ ಆದರು. ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ತಿಳಿಯಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಬೆಳೆದವರ ಗಟ್ಟಿಪಲ್ಲಿಗೆ ತಕ್ಕುದಾದ ಪ್ರಷ್ಟಕರ ವಿಚಾರದ ಉಂಡೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟರು. ಹಾಗೆಯೇ ದೊಡ್ಡವರ ಮೆಲುಕಿಗೆ ಚಿಂತನೆಯ ಗ್ರಾಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಮುದುಕರವರೆಗೆ ಸೇತುವೆ ಆದರು.

‘ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯ’ ರಾಜರತ್ನಂ ನಂಬಿದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಮೌಲ್ಯ. ವೇದೋಪನಿಷತ್ತಿನ ವಾಕ್ಯಗಳು, ಬುದ್ಧ-ಅಶೋಕರ ಮಾತುಗಳು, ಗಾಂಧಿ ವಾಣಿ ಹಾಗೂ ಸತ್ಯಸಾಯಿಯವರ ಮಾತುಗಳು ಎಲ್ಲಾವೂ ಅವರಿಗೆ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಆಧಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದವು. ಅಂತೆಯೇ ಅವರು ಜಗತ್ತಿನ ನಾನಾ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಸಮಾನಾಸ್ತ್ರೀಯಿಂದ ಶೃಂಘಾಯಿಂದ ಆಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರು. ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಯ ಹೇಳಿದರು. ಮತಗಳ ಮಳೆಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಮತ ಮತಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸೇತು ಆದರು.

ಸಾಹಿತ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆತ್ಮಂತ ಪ್ರಮುಖ ಎನಿಸಿಕೊಂಡ ಆವರ ಸಂಪರ್ಕದ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯ ಕೆಲಸ. ತಮ್ಮದು ಬೇರೆಯವರದು ಎಂಬ ಭೇದ ಇಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ಅವರು ಜನರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರು. ‘ತಾ ಕಂಡ ಶಿವಪಥವ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ತೋರ್ವೆ’ ಶಿವಶರಣರಂತೆ ಆವರು ತಾವು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಬೆಳಕನ್ನು ಸವಿದ ಸಾಫರಿಸುವನ್ನು ನಾಡಿಗೆಲ್ಲ ಹಂಚಲು ಹೊಗಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರಾಜರತ್ನಂ ಸಾಹಿತ್ಯಿಗೊಂಡ ಜನಕೂಟ ನಡುವೆ ಸೇತುವೆ ಆಗಿದ್ದರು. ನವೋದಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಜನತೆಯ ಹತ್ತಿರಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದ ಮುಟ್ಟಿಸುವ ಕೆಲಸ ಏನಿದೆಯೋ ಆದರಲ್ಲಿ ಭೀಮಪಾಲು ಜಿ.ಪಿ.ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರದು.

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೋವು ಅನುಭವಿಸಿ, ‘ನೋವೆಲ್ಲ ಪಾವಕ’ ಎನ್ನುವುದು ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಿಯತತ್ವ.

ಗುಂಡು ಪಂಡಿತ ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರು 1908ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 5ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. 1931ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಎಂ.ಎ. ಮುಗಿಸಿದರು. ಕೆಲಸಕಾಳಿ ಅಲೆದರು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮಾಸ್ತರ ಹುದ್ದೆ ನಡೆಸಿದರೂ ಜೀವನದ ಭದ್ರತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅಲೆಯುತ್ತಾ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನಗಣತಿ ಕಚ್ಚೆರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡನಾ ಗುಮಾಸ್ತರ್ಯ ಕೆಲಸಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿ ಆಗಿದ್ದ ಮಾಸ್ತ ಅವರು ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜಟಿಲವಣಿಕೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಮುಂದುವರೆಸು ನಾನು ನೇರವು ನೀಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದರು. ಆದರ ಪರಿಣಾಮ ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರ ಬೌದ್ಧ ಆಧ್ಯಯನ, ಆದರಿಂದ ಕನ್ನಡಕೆ ಆದ ಲಾಭ ಬೌದ್ಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಾಜರತ್ನಂ!

ಹೊಸ ವಷಟದಲ್ಲಿ ಸಂಭ್ರಮ

ಅಂತೋ ಮೀನ ಮೇಷ ಎಣಿಂ, ಎದುರು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಎದಿರಿಸಿ, ಹಡರಿಕೆಯನ್ನೇ ಹೆದರಿಸಿ, ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ರ ಸಂಜೆ ಸೇರಲು ಎದೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಸಿಕ್ಕು ನಲಿವು ಅಪಾರ.

12 ರಿಂದ 81ರ ವರೆಗಿನ 30 ಸದಸ್ಯರು ಸೇರಿ ಕಹಳೆಯನ್ನು ಉದಿದರು. 6.00 ಫಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿದ್ಧಿ ವಿನಾಯಕನ ಪೂಜೆ ನೆರವೇರಿತು. ಆ ಸಿದ್ಧಿ ವಿನಾಯಕನು ತಾನೂ ಹಸಿರು ತೋರಣ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದನು. ಸಹಸ್ರಾವು, ಮಂಗಳಾರತಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮೇಲೇರಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯ ಕ್ಯೇ ದುಗ್ಗಪ್ಪಯ್ಯ ನಾಡಿಗರು, ಬಂಗಾರ ಹಬ್ಬದ ಯುಗಾದಿಯ

ಆಚರಣೆಗಾಗಿಯೇ ಕಟ್ಟಿದ್ದ “ಯುಗಾದಿ” ಎಂಬ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಹಾಡಿದರು. ನಂತರ ಶ್ಯಾಮಲಾ ರಾಧೇಶ್ ಅವರು ಭಾರತ ಮಾತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕವಿತೆಯನ್ನು ಇಂಪಾಗಿ ಹಾಡಿದರು. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಕಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮೈತ್ರಿ ರಾಧೇಶ್, ಮಹತಿ ರಾಧೇಶ್ ಹಾಡುಗಳ ತಾಳಕ್ಕೆ ಕುಣಿದರು. ಅವರು ಕುಣಿಯುವ ಭರಕ್ಕೆ, ನೋಡುಗರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಭೂಮಾತೆಯೂ ತತ್ತ್ವರಿಸಿ ಹೋ! ಎಂದು ಚಪ್ಪಳಿಗಳ ಸುರಿಮಳೆ ಮಾಡಿದಳು.

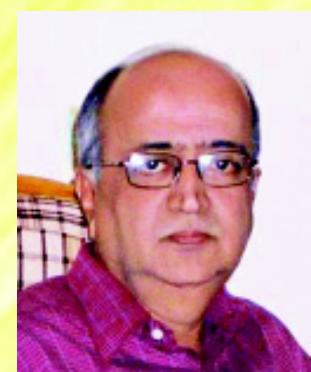
ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಇದಕ್ಕೆಂದೇ ಬಂದ ಸುಧಾ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಈ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕುಣಿತಕ್ಕೆ ತಾನೇನೂ ಮಾರು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಭರತನಾಟ್ಯ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ತಾಳಕ್ಕೆ ತಾನೇನೂ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಶ್ರೀಯಸ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಕುಣಿದ ಬಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಹಿಮಾಲಯದ ಆಚಿದ್ದ ಜೀನಿಯರು ಮತ್ತಾಚೆಗೆ ಓಡಿದರು. ಅಷ್ಟೇ ಸಾಲದಂತೆ, ಸುಧಾ, ಶ್ರೀಯಸ್, ಮೃತ್ತಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕುಣಿಯುವ ಬಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಥಯ್ಯಾ ಮಾಮ, ಶಂಕರಲಿಂಗರೂ ಹೊಡ ತಾಳ ಹಾಕಲು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದರು.

ಇವರಿಗೆ ತಾನೇನು ಕಮ್ಮಿ ಎಂದು ಆಯ್ದ ಒಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಿದಳು. ಇವಳಿಗೆ ತಾನೇನೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸುಶಾಂತ್ ತಾನೂ ಒಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹಾಡನ್ನು ಬಿಗಿದ. ಅಂತೂ ಈ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಉಗಾದಿಯಲ್ಲಿ, ಪುರಂದಾಸರು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದು, ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನವರಿಗೆ ಮಣಿ ಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ಕಾಣಲಾರದೆ, ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಕಿರಿಯ ಸದಸ್ಯ ಇಭವ ಶಂಕರಲಿಂಗ್ ಗಣೇಶ ಅಥವ್ ಶೀರ್ಷಣ ರಾಗವಾಗಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಗೋಕರ್ಣದ ಈ ನವ ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ನಮನ ಮಾಡಿದರು.

ಹೀಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯನ್ನು ಕೆಳ್ಳಿನಿಂದ ಸದೆಬಡಿದು ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರು ಹೊಸ ವರ್ಷವನ್ನು ಸಾರಿದರು. ಆಮೇಲೆ ರಾಘು ಮಾಡಿದ ಸೆಯಿಂಬಿಟವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಉಂಡು, 9.00 ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನಗುನಗುತ್ತಾ, ಹೋಗುವ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ತೆರಳಿದರು. ಅವರೆಲ್ಲರದ್ದು ಒಂದೇ ಸ್ವರ, -“ತುಂಬಾ ಜೆನ್ನಾಗಿತ್ತು, ತುಂಬಾ ಜೆನ್ನಾಗಿತ್ತು”.

Srimad Bhagavad Gita

An English Translation

M.A.N. Prasad

Chapter 5

KARMA SANYASA YOGA

Arjuna said:

O' Krishna, you are praising both the giving up of karmas and
Also acting without any desire for fruits. Would you, for my sake,
Tell me, which of these two is considered to be rewarding

- 1

Lord Sri Krishna said:

Both giving up karmas, as well as acting without desire for fruits
Are indeed highly rewarding. But, among these two, acting
Without desire is superior, as it is easy to implement or follow
O' Arjuna, one who neither hates others, nor desires anything,
Such a 'Nishkama Karmayogi' is always an ascetic
Because, being free from attachments and hatred,
He attains liberation from the worldly bondages

- 2

- 3

The ignorant consider sanyasa and nishkamakarmayoga bear different fruits, but
The learned ones do not think so, because one who masters any one of these,
Attains the fruits of both, which is the realization of God.

- 4

The abode of the Lord, called 'Parama Dharma', which one can attain through Knowledge,
Will also be available to the 'Nishkama karmayogi'. Therefore,
One who looks at both these paths as the same, knows the Truth

- 5

But, O' Arjuna, Sanyasa which involves giving up a sense of ownership
In all your actions is very difficult and one who meditates on the form of God
With a sense of detachment, quickly attains the realization of God

- 6

One who has full control over his mind, who has conquered his senses, who has an intellect
That is pure and who treats alike all living beings knowing that 'Paramatma' dwells with in them,
Such a 'Nishkama karmayogi', though he is doing karma, will not be attached to it.

- 7

The learned 'Sankhya Yogi' should know, without any doubts that, when he
Sees, hears, touches, smells, eats, runs, sleeps, breathes, talks,
Accepts or discards, opens his eyes, or closes them, his sense organs
Are involved in their natural activities and that he is not doing anything

- 8 & 9

One who does all his actions or karmas with no desire for its outcome, with a sense of surrender
Or offering to the Lord, is like the lotus leaf in water and will not attract any sin for his actions

- 10

'Nishkama Karmayogis' do all actions or karmas for purifying their intellect, without
Any ego and only through their senses, mind, heart and body, with no desire for the outcome

- 11

The "Nishkama Karmayogi" by offering the fruits of his action to the
Lord, attains peace through realization of the God, where as
The one desirous of fruit of his actions gets bound by it

- 12

One who has control over his intellect, and steadily follows 'Sankhya Yoga', shall without
Doing or getting things done, by detaching his mind from all actions and realizing
That they are the natural activities of his senses and body, which is like a town
With nine portals, shall be steadily devoted to 'Paramatma' and be happy.

- 13

The God has not ordained any ownership of action, or actions or their fruits to men, These are ordained by the nature, based on the intrinsic qualities of the 'gunas'.	- 14
The all-pervading 'Paramatma' does not take away the sins or good acts of any one. Knowledge is shrouded by ignorance, which is deluding the ignorant.	- 15
But, the one whose ignorance of the intellect is destroyed by the knowledge of self, His knowledge will make the 'Paramatma' radiant, just as sun rays will brighten things	- 16
One whose intellect is ever immersed in the Almighty, whose mind is Steadily focussed on Him, whose commitment to Him is un-wavering, Such devotees shall become sinless through their knowledge and Shall be liberated from the cycle of birth and death.	- 17
The knowledgeable ones will treat a learned and the polite Brahmin, A cow, an elephant, a dog and a chandala alike – with equanimity.	- 18
Those whose mind is anchored in equanimity, have conquered this world, or Have been liberated because, they are steadfast in their devotion to The Almighty, who is flawless and treats all beings alike	- 19
One with a steadfast intellect, who is not elated when he gets the desirable, Nor gets disturbed when he gets the undesirable, One who is free of doubts, and is a 'Bramhagnyani', Will be always focussed on the Almighty.	- 20
The devotee who is detached from material pleasures and seeks the pleasure of meditating on God, Will attain that only and immersed in the unwavering meditation, shall enjoy unending bliss.	- 21
The interaction of objects and sense organs might appear to give Happiness to the pleasure loving, they in fact cause misery, As they are short lived and not durable. Therefore Arjuna, the learned do not get involved with them.	- 22
One, who has in his life time, before his body perishes, controlled the effect of lust & anger, That is, has conquered permanently anger, lust and the like, is happy and is a yogi	- 23
One who attains happiness meditating on the Immanent Almighty and derives pleasure in it, one who is Aware of his self and is devoted to the Almighty, such a knowledgeable Yogi attains eternal bliss	- 24
Those who have got rid of all their sins, have cleared their doubts through knowledge, Who are always engaged in the good of all beings and who are always meditating on The Almighty with an undisturbed mind, shall attain eternal bliss	- 25
For the knowledgeable one who is free from anger & lust, whose mind is Under his control, who has realized the Almighty; everything will be Peaceful and serene manifestation of the Almighty	- 26
One who is not thinking of the external sensual objects, has withdrawn from them and Concentrating his vision on the region between the brows, equalizes the 'Prana'&'Apana' vayus moving in his nostrils, who has conquered his senses, Mind and intellect, and who has no desires, fear or anger, Such an aspirant of 'moksha' or liberation shall always be free.	- 27 & 28
He shall see nothing other than the serene Almighty and Knowing that the Almighty is the Supreme Lord of this Universe and is Immanent in all living beings, shall attain Peace with that selfless love towards all beings.	- 29

‘ಚೀನಾದೇಶದ ಬೌದ್ಧ ಯಾತ್ರಿಕರು’, ‘ಧರ್ಮದಾನಿ ಬುದ್ಧ’, ‘ಬುದ್ಧನ ಜಾತಕಗಳು’ ಮುಂತಾದ ಬೌದ್ಧಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ‘ಭಗವಾನ್ ಮಹಾವೀರ’, ‘ಶ್ರೀ ಗೋಮಟೇಶ್ವರ’, ‘ಮಹಾವೀರರ ಮಾತುಕತೆ’, ‘ಭಗವಾನ್ ಪಾಶಪ್ರಣಾಥ’, ‘ಜ್ಯೇಂದ್ರ ಅರವತ್ತು ಮೂರರು’ ಮೊದಲಾದ ಜ್ಯೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಅವರ ‘ಗೌತಮ ಬುದ್ಧ’ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ವರೂಪವಾಯಿತು.

ಎಂ.ವಿ. ಗೋಪಾಲಸಾಹಿಮಿ ಶಿಶುವಿಹಾರದ ಮಾಸ್ತರಿಕೆಯ ಅವರ ಅನುಭವ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಡಿಕೊಂಡು ನಲಿದು ಕಣೆಯುವಂತೆ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಪ್ರಚೋದಿಸಿತು. ಪ್ರವ್ಯಾತ ಪದ್ಯ ‘ತುತ್ತಾತ್ರಿ’ ಬಂತು. ಆದೇ ಮಾದರಿಯ ‘ಕಡಲೆಪುರಿ’, ‘ಗುಲಗಂಜಿ’, ‘ಕಂದನ ಕಾವ್ಯಮಾಲೆ’ ಕೂಡಾ ಬಂದವು. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು ಪ್ರತ್ಯಾತ್ರಿನ ಬಾಲವನದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಳದ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಈ ಶಿಶುಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಬಲಗೊಂಡಿತು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶಿಶುಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ರಾಜರತ್ನಂ ಪೋಷಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿದರು. ಖಾದಿಯ ಉದುಪು ಅವರ ಬಾಳಿನ ವೃತ್ತವೇ ಆಗಿತ್ತು. ನೆಹರೂ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಭಾಷಣ ‘ಗಂಡುಗೋಡಲೀ’ಯಂಥ ಉತ್ತಮ ವಿಶಿಷ್ಟ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಕವಾಯಿತು.

ಮೈಸೂರಿನ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಯ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜರತ್ನಂರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ‘ಎಂಡಕುಡುಕ ರತ್ನ’ ಎಂಬ ಅನನ್ಯ ಕೃತಿ ಹೊರಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಆ ಪ್ರಸ್ತುತಿಯ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಹಣ ಇಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ‘ತಾರೆ’ ಕವನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಚಿನ್ನಿದ ಪದಕವನ್ನೇ ಒತ್ತೆ ಇಟ್ಟು ಸಾಲ ಪಡೆದರು. 14 ಪದಗಳ ‘ಎಂಡಕುಡುಕ ರತ್ನ’ ಕೃತಿಗೆ ಪ್ರಟ್ಟಿಂಜಿ ಪದಗಳು, ಮುನಿಯನ ಪದಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು 77 ಪದಗಳ ‘ರತ್ನನ ಪದಗಳು’ ಕೃತಿ ಆಯಿತು. ಮದಿಕೇರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮುಳ್ಳನದಲ್ಲಿ ಆ ಪದಗಳು ಎಬಿಷಿಸಿದ ಕೋಲಾಹಲ, ಪಡೆದ ಪ್ರಚಾರ, ಜನಪ್ರಿಯತೆಗಳು ಆಸೂಯೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಹಾಗಿದವು. ‘ರತ್ನನ ಪದಗಳು’ ಅಂದಿನ ದಿನದಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ ಏಳೆಂಟು ಮುದ್ರಣ ಕಂಡು, ಇಂದಿಗೂ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗಿರುವ ಹತ್ತಾರು ಕನ್ನಡ ಪ್ರಸ್ತುತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಂಬ ವಿಕ್ರಮವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಕಂಚಿನಕಂತದ ರಾಜರತ್ನಂ ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಉತ್ತಮ ವಾಗಿ ಎಂದು ನಾಡಿನಲ್ಲಿಲಾಲ್ಲ ಹೆಸರಾದರು.

1938ರಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಕಾಲೇಜು ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತ ಹುದ್ದೆ ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರ ಬದುಕಿಗೆ ಸಿಫರತೆಯನ್ನು ತಂದಿತ್ತಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ 1964ರಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವವರೆಗೆ ಮೈಸೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ತುಮಕೂರು ಮುಂತಾದ ಉರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬಿದರು. ನಿವೃತ್ತರಾದಾಗ ಅವರು ‘ಕನ್ನಡ ರೀಡರ್’. ಅಮೇಲೆಯೂ ಒಂದರಡು ವರ್ಷ ಯು.ಜಿ.ಸಿ. ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟು ಕಾಲ ನಾಯಷನಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಎಂ.ಜಿ.ಎಸ್ ಕಾಲೇಜು, ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಭೋಧನೆ ನಡೆಸಿದರು.

ಕಾಲೇಜಿನ ಕೆಲಸ ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರ ಬದುಕಿನ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಟಿವನ್ನು ತುಂಬಿತು. ಅದೆಂದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃಷಿಗೆ ಪ್ರೇರನೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಬರೆಯಿಸಿದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಅಚುಕ್ಕಿಮಾಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ‘ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ವರು’, ‘ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಿಚಾರ ವಿಲಾಸ’, ‘ಗಂಧದ ಹುಡಿ’, ‘ನಮ್ಮ ಬೇಂದೆಯವರು’, ‘ಬಾಲ ಸರಸ್ವತಿ’, ‘ಹೂವಿನ ಪೂಜೆ’ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಇಂತಹ ಕೃತಿಗಳು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹಲವಾರು ತರುಣರು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಾಗುವುದಕೂ, ನೂರಾರು ತರುಣರು ಸಾಹಿತ್ಯಸೇವಕರಾಗುವುದಕೂ ಇಂಬು ದೊರೆಯಿತು. ಇಂದು ಖ್ಯಾತನಾಮರಾಗಿರುವ ಹಲವಾರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೆ ತಯಾರಾದವರೇ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು ಕನಾರ್ಟಿಕ ಸಂಘ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಹಳೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಥಾಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಪ್ರೊ.ಎ. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಾಶ್ರಮ ಅವರು ಸಾಫಲ್ಯಿಸಿದ್ದು. ರಾಜರತ್ನಂ ಅದಕ್ಕೆ ಜೀವಕಳೆ ತುಂಬಿದರು. ಸುಮಾರು 30 ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಘದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ತಾವೇ ಹೊತ್ತು ತಿರುಗಾಡಿ ಮಾರಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಗೋವಿಲೆ ಸಾವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ, ಗಾಂಧಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ ಮೊದಲಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಭಾಷಣಗಳಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ನೀತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯಹೇಳಿದರು.

ಹಲವು ಕವಿ ಸಮುಳ್ಳನಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ, ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರತಿಸ್ತಾ, ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರತಿಸ್ತಾ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಡಾರ್ಕ್‌ರೇಣ್ಡ್, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದ ನಾಗರೀಕರಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾರಾಟದ ನಿಧಿಯ ಆರ್ಥಿಕೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸನಾತನ, ಎಲ್ಲಕೂಟ ಕಿರೀಟ ಪ್ರಾಯವಾಗಿ 1978ರಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮುಳ್ಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ – ಇವು ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರಿಗೆ ಸಂದ ಗೌರವಗಳು. 1979ರ ಧರ್ಮಸಂಖ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮುಳ್ಳನದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗೋಪ್ಯಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯೇ ಕೊನೆಯದು.

ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರ ರತ್ನನ ಪದಗಳು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರೋಗರು, ಭಾವದ ನವಿರು, ಕಲ್ಪನೆಯ ಸೋಗಸು, ಭಂದಸ್ಸಿನ ವೈವಿಧ್ಯ ಎಲ್ಲವೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಅಮೂಲ್ಯ ಪಾಕವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಜೀವನ ದರ್ಶನ, ಕುಡುಕನೆಂಬ ಹೀಯಾಳಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಬಡವನೊಬ್ಬನ ಕಾಣೆಕ್ಕ, ಆತನ ನೋವು, ನಲಿವು, ಬಲವು, ಗೆಲವು, ಸೋಲು, ಜೊತೆಗೆ ಆಧಿಕ ವಿಷಮತೆ, ಶೋಷಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ರೋಶದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ದನಿ, ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಲ್ಲಿಯ ನೋಟ, ಬಡವನ ಶೃಂಗಾರ, ಹಾಸ್ಯ ರಸಪ್ರಜ್ಞ, ಆ ಧಾಟ! ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಅಸಮಾನ! ಇಂದು ದಲಿತ-ಬಂಡಾಯಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೊಸ ರೆಂಬೆಗಳೆಂದುಕೊಂಡು ಚಿಗುರುತ್ತವೆ. 1930ರ ದಶಕದಲ್ಲೇ ‘ರತ್ನನ ಪದ’ದಲ್ಲಿಯೇ, ದಲಿತರ ದಸಿಯನ್ನು, ಬಂಡಾಯದ ದಸಿಯನ್ನು ಕೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ ಹಾಗೆ ಬಂದ ‘ನಾಗನ ಪದಗಳು’ ಇಂಥದೇ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಫಲ. ಜೀವನ ದರ್ಶನ ಬೇರೆಯದು. ಇಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮೆದಿಯ ಸಂಸಾರ ಚಿತ್ರಣವಿದೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ದುಡಿದು ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಕಾಪೆಯ ಇಲ್ಲಿದಂತೆ ಬದುಕುತ್ತಾ ಹಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಸಾಕುತ್ತಾ, ಬಾಳಯಾನಕ್ಕೆ ನಂಬಿಕೆಯ ಚುಕ್ಕಾಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಗುತ್ತ, ನಲಿವಿನಿಂದ ನಡೆಯುವವನ ಚಿತ್ರಣ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಎರಡೂ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರ ಸ್ವಂತಿಕೆ, ಪ್ರತಿಭೆ ಮುಂಚಿವೆ. ‘ಪುರುಷ ಸರಸ್ವತಿ’ ಕಾವ್ಯವಂತೂ ವಿಡಂಬನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೋಗಸಾದ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ.

ರಾಜರತ್ನಂ ದೃಷ್ಟಿಕವಾಗಿ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಢ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಅಂಗಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ಬಲವಾದ ಮೈಕಟ್ಟಿಟ್ಟ, ಸವಾಲು ಹಾಕುವ ಹುರುಪು, ಅಧ್ಯಯನ, ಅನುಭವ, ಆಶ್ಚರ್ಯ, ಅಭಿಮಾನಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಎಣಣಿಲ್ಲದ ಸೋಗಸಾದ ಭಾಷಣಕಾರರು, ಕಂಚಿನ ಕಂತ. 1979ರ ಮಾರ್ಚ್ 11ರಂದು ಧರ್ಮಸಭೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೇಖನದಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದು, ಮಾರ್ಚ್ 13ರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಯ್ಯಾದಯಾಫಾತಕ್ಕ ಒಳಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ನೆಮ್ಮೆದಿಯ ನಾಡಿಗೆ ನಡೆದುಬಿಟ್ಟರು.

‘ರಾಜರತ್ನಂ ಸಾರ್’ ನಿಮ್ಮಂತಹವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಈ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸುತ್ತಲಿರಲೆ ಎಂದು ಕನ್ನಡಿಗರು ನಿರಂತರ ಬೇಡುತ್ತಾರೆ.

ಅಧಾರ: ನೀಲತ್ತಹಳ್ಳಿ ಕಷ್ಣಾರಿ ಅವರ ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರ ಕುರಿತ ಲೇಖನ

#ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡವೇ ವಿಸ್ತಯ#*

*ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಾಲುಗಳನ್ನು, ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ/ ಅಥವಾ ಬಲದಿಂದ ಎಡಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಓದಿ.

1. ಪಕೋಡ ಬೇಕಾ, ಬೇಡ ಕೋಪ.
2. ನಾಗಮಣಿ ಮಗನಾ
3. ಮದ್ವಾಸಿನ ಸಿದ್ಧಾಮು
4. ರುಮಾಲು ಶಾಲು ಮಾರು
5. ನೆಗಡಿ ಅಲ್ಲಾ ಅಡಿಗನೆ
6. ಗಯಾದ ವೇದ ಯಾಗ
7. ದಿವಾಕರ ಮಾರಕವಾದಿ
8. ಕುಬೇರ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗ್ಗಿ ಬರಬೇಕು
9. ತಿಮ್ಮ ಸದಾ ಸಮೃತಿ
10. ರೋಡಿನಲ್ಲೇ ನಡಿರೋ
11. ಮನುಜನ ಹೀನ ಜನುಮು
12. ಗೂಡಿನಾ ಬಾಳು ಬಾನಾಡಿಗೂ
13. ಪಂಜರದ ಗಿಳಿಗಿದರ ಜಪಂ
14. ವರದಪ್ಪ ಕೊಡು ಕೊಪ್ಪದ ರವ
15. ಗಜಾನನನ ಜಾಗ
16. ಕುಬೇರ ಸಿಹಿ ಸರಿ ಸಾಕು, ನಾನು ಸೀನಪ್ಪನ ಸೀನು ನಾಕು ಸಾರಿ ಸಹಿಸಿರಬೇಕು
17. ತೋರಿಸೇ ಲತಾ ಪಾರಿಜಾತ, ಜಾರಿ ಪಾತಾಲ ಸೇರಿತೋ
18. ಕೋಳಿಕೇ ರಂಗ, ನೀರು ನೀ ಗರಂ ಕೇಳಿಕೋ
19. ವಸಿ ಸೋಡಿ ಕೊಡಿಸೋ ಸಿವ
20. ನಗಾರಿ ಭೇರಿ ಗಾನ

ಹೆದರಿಕೆ

ನೇಸರು

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯೇ ಶತ್ತು. ಒಂದು ಬಾರಿ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೆದರಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅವನು ಹೆದರಿ ಹೆದರಿ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ. ಹೆದರಿಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭೂತ. ಆದರೆ ಈ ಭೂತದಿಂದ ಏಕೆ ಹೆದರಬೇಕು? ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಾನು ಎಲ್ಲಿ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತೇನೋ ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆ.

ಹೋರಿಗಿನಿಂದ ಬರುವ ಶತ್ತು, ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬಹುದು, ಬಂದವನು ಹೊಣನಾಗಿರಬಹುದು, ತುರುಕನಾಗಿರಬಹುದು, ಯವನನಾಗಿರಬಹುದು. ಬಂದವನು ನಮಗಿಂತ ಶಕ್ತಿವಂತ ಎಂದು ತಿಳಿದರೆ, ಹೆದರಿಕೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. "ನಾವು ಅದನ್ನು ಎದ್ದು ಪರಬಲ್ಲೆಬಿ" ಎಂದು ನಮ್ಮೆದೆಯಲ್ಲಿ ಕಸುವು ಮೂಡಿದಾಗ ಹೆದರಿಕೆ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮೆದುರಾಗಿ ಒಂದು ವೈರಸ್ ಬಂದಿದೆ. ಇಂತಹ ವೈರಸ್ ಗಳು ಕಳೆದ 100 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 8 ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ವೈರಸ್, ಅವುಗಳಿಗಿಂತ ಕೂರವಾಗಿದೆಯೇ? ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮಗೇಕೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆದರಿಕೆ? ಇಂದು ಹೆದರಿಸುತ್ತಾ ಮಾತಾಡುವ,, 'ಒಂದೇ ಒಂದು' ಅಜ್ಞಿ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅಜ್ಞಿಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಇವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ 'ತೆಂಕಣಾಲಜ್ಞಿ' ಎಂದು ಹೆಸರು. ಬೆಳೆಗು ಮೂಡುವ ಮೊದಲೇ ತನ್ನ ಕಢ ಮೊದಲು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

'ಇವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ'

'ಆ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗಿದೆಯಂತೆ'

'ಆ ಉರಿನಲ್ಲಿ ನೂರು ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ'

'ನೀವೂ ಸಾಯುತ್ತಿರಂತೆ'

ಎಂದು ಅಜ್ಞಿಗಳು ಹಾಡಲು ಮೊದಲು ಮಾಡಿ ರಾತ್ರಿ ೧೨ ಘಂಟೆಯವರೆಗೂ ಹೆದರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಮೊದಲು ಅರಳಿಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಆದಿದ ಮಾತು ಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಸೇರಲು ಎರಡು ದಿನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಎರಡನೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ಅಜ್ಞಿಗಳ ಅರಳಿಕಟ್ಟೆಯ ಮಾತು ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ನಿನಾದವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಈ ಅಜ್ಞಿಗಳ ಕಢ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಮಂದಿ ಹೆದರಿ ನಡುಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ 'ಈ ಮದ್ದ', 'ಆ ಮದ್ದಲ್ಲ', 'ಈ ಮದ್ದ' ಎಂದು ಮದ್ದ ಮಾರುವ ಮಂದಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡ್ಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನೂ ತಿಳಿಯದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು, 'ಆ ಮದ್ದ ಚೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಿ', 'ಈ ಮದ್ದ ನುಂಗಿಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂದು ದುಡ್ಡ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಜಾಣಕ್ಯನ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಶತ್ತುವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಅವನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹೆದರಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಅವರನ್ನು ನಿರ್ಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಶತ್ತುವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗೆಲ್ಲಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಇಂದು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತದಿಂದ ಸಾಯುವ ಮಂದಿ ಈ ವೈರಸ್ ದಿಂದ ಸಾಯುವ ಮಂದಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರುತ್ತೇವೋ, ಅಷ್ಟೇ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಈ ವೈರಸ್ ಬರುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯಬೇಕು.

ಕೇವಲ ಹೆದರಿ ಹೆದರಿ ನಡುಗಿ ಕೂತರೆ, ಇದ್ದೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಎದ್ದು ಕೆಚ್ಚಿನಿಂದ ಮನ್ನಡೆಯೋಣ. ನಮ್ಮೆದೆಯ ಕಸುವೇ ನಮ್ಮ ಕೆಚ್ಚು. ಅದೇ ನಮ್ಮ ನೆಚ್ಚು.

Key Supreme Court judgments that marked 2020

Compiled by Ashwin Vasista

The Supreme Court, once a hive of activity, remains quiet, but since March 23, when the courts started virtual hearings, life has returned to some sort of new normal : the court rooms have been substituted by virtual courts; paper books by computer files; judges conduct hearings through video conferencing; and technology largely determines success of a hearing, if not the outcome. But the year 2020 was as striking as any other year for the Supreme Court of India. A rundown of the outgoing year shows an assortment of crucial judgments , including a few that changed the landscape of judicial history

Access to Internet equivalent to a fundamental right

The first month of 2020 witnessed a three-judge bench ruling against the telecommunication blackout in Jammu and Kashmir following the scrapping of Article 370. The judgment did not directly

order for restoration of the services in the backdrop of the security concerns, but laid down an important principle in law – right to access Internet is a fundamental right by extension. Therefore, it can be demanded as such before a constitutional court. Further, every blackout order must specify reasons and has to be reviewed regularly by the authorities concerned, the court said.

Consider taking away power of disqualification from the Speaker

The Speaker also belongs to a political party, emphasised the court, requesting Parliament to amend the Constitution and strip Legislative Assembly Speakers of their exclusive power to disqualify MLAs. The court was hearing an appeal by a Congress MLA from Manipur, who complained against a delay by the Speaker in deciding a disqualification petition against another MLA who won on a Congress ticket but later joined the Bharatiya Janata Party (BJP). The court maintained that disqualification cases of either MPs or the MLAs should be decided by an independent tribunal, outside Parliament or legislative assemblies. In this case, the court said it was bound by existing laws and thus asked the Speaker to decide the disqualification petition preferably within three months.

Anticipatory bail cannot have a deadline

A five-judge bench cleared the confusion on whether the protection given to a person through anticipatory bail was time-bound, as it ruled that a pre-arrest bail cannot be subject to time constraints and that it can very well continue till the end of trial. The bench added a caveat that if there are any special or peculiar features necessitating the court to limit the tenure of anticipatory bail, it is open for it to do so.

No fundamental right to reservation

In February, the top court ruled that there is no fundamental right to claim reservation in public jobs; it added that no court could ask a state government to provide reservation. Explaining the constitutional mandate on providing reservation, the court held that it is within absolute discretion of a state government to decide whether or not to provide for reservation, and that there is no obligation on the states to mandatorily do so. It also clarified that a previous five-judge bench ruling on the necessity to collect data regarding inadequacy of representation of Scheduled Castes (SCs) and Scheduled Tribes (STs) in government services was confined only to situations when a state wants to provide reservation but not otherwise. The judgment came when the court dealt with a bunch of cases on reservations for people from SCs and STs in promotions in a government department in Uttarakhand.

Permanent Commission for women in armed forces

The year 2020 also saw the Supreme Court smashing the glass ceiling in services as it granted Permanent Commission (PC) to women officers in army, navy and air force. The deeply entrenched stereotype that men are dominant and women are primarily caretakers must end, said the court in a series of rulings in February when it struck down a 2019 circular that foreclosed the chances of women officers to apply for PCs. It directed the government to give PC to all serving women officers who have completed 14 years of service and to also give pensionary benefits to those who were retired on account of not being granted the commission. It added that service conditions of men and women officers would be the same and that the latter shall also be provided with choices of specialisations. Even for command assignments, there can't be an absolute exclusion of women officers and they should be considered on a case-by-case basis, the court said.

Cloud over land acquisition law cleared

Following a stark difference of opinion between different benches of the apex court and a stalemate across various high courts where land acquisition cases remained pending, a five-judge bench overturned a 2014 ruling that was being followed widely. The bench held that land acquisition proceedings under the 1894 Act will not lapse if compensation payable to the landowner has been tendered by depositing it in the treasury, and not in the court or with the landowner. The 2014 ruling held that compensation would be treated as "paid" only if it were deposited in the court, not the treasury. The previous ruling had said that the land acquisition proceedings would have to be initiated again under the new law, Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation Act, 2013 and the acquisition process under the old 1894 Act would automatically lapse if the developer had not taken control of the land for five years, or if compensation was not paid to displaced farmers. Acquisition proceedings under the 2013 Act gave land owners a chance to demand higher compensation for acquisition of their land by the government.

Political parties must publish criminal records of selected candidates on websites

Pushing for electoral reforms as it always has, the Supreme Court directed political parties to publish the entire criminal history of their candidates for assembly and Lok Sabha elections, along with the reasons that prompted them to field suspected criminals . The court held that the information should be published in a local as well as a

national newspaper as well as on the parties' social media handles. It should mandatorily be published either within 48 hours of the selection of candidates or less than two weeks before the first date for filing of nominations, whichever is earlier, the court said.

Amendments in the SC/ST act upheld

After a smaller bench tweaked some mandatory provisions of the Scheduled Castes and Tribes (Prevention of Atrocities) Act (SC/ST Act) and laid down several requirements before registration of an FIR and arrest of an accused, a three-judge bench affirmed the Central government's amendments to restore the original provisions of the law. The bench held that a preliminary inquiry is no longer a must when a complaint under this law is made. Also, no prior approval of appointing authority or a senior police officer is required before registration of an FIR. Further, there cannot be anticipatory bail in these cases until a court is satisfied that no case under the SC/ST Act is *prima facie* made out.

RBI ban on cryptocurrency set aside

The Supreme Court left the door ajar for cryptocurrency in India as it quashed a 2018 circular by the Reserve Bank of India (RBI) putting a complete ban on banking services for the virtual currency. The court held the 2018 circular as unreasonable and disproportionate to the objective sought to be achieved by RBI, clearing the decks for a regulatory regime of cryptocurrency in India instead of a complete ban. The 2018 circular stated that the entities regulated by RBI are prohibited from providing any service in relation to virtual currencies, including those related to the transfer or receipt of money in accounts relating to the purchase or sale of virtual currencies.

SC disapproves ex post facto' Environmental Clearance

The Supreme Court held that the concept of 'ex post facto' Environmental Clearance (EC) is against the fundamental principles of environmental jurisprudence. In its judgment in April, the court said that allowing industrial projects operate without EC would prove detrimental to the environment and lead to irreparable degradation. It further noted that a retrospective or an ex post facto environment clearance is "alien to environmental jurisprudence" because, before the issuance of an EC, the statutory notification (EIA notification 2006) warrants careful application of mind and a study into the likely consequences of a proposed activity on the environment. Significantly, this verdict came at a time when the draft of the Environment Impact Assessment (EIA) notification 2020, to replace the EIA notification 2006, was floated. The new law proposed a lifeline for industrial projects that start operating without a valid EC.

NEET will be the only entrance for medical admissions

The Supreme Court put an end to all speculation and confusion when it ruled in April that the National Eligibility Entrance Test (NEET) would be the only uniform entrance test for medical admissions in the country, and that no institution could hold its separate exam. It held that minority institutions, deemed universities, and private colleges must also abide with the pertinent regulations and that they cannot claim violation of their rights to admit students since NEET is in the larger national interest. The court dismissed a clutch of petitions by religious and linguistic minority institutions, which opposed various notifications and rules made in the Medical Council of India Act and Dentist Act in order to prescribe NEET as the all-India exam for admissions to graduate and post-graduate medical courses.

Nine-judge bench should decide Faith vs Right to pray

By referring the issue to a bench of nine judges, the apex court kept the issue of entry of women of all ages to Kerala's Sabrimala temple alive without setting aside the previous ruling allowing such access. It turned down objections by a set of parties, pointing to a bunch of other cases raising the similar issues relating to entry of women in places of worship of various religions, including mosques and fire temples. Holding that no matter is beyond the jurisdiction of the apex court, the nine-judge bench, headed by Chief Justice SA Bobde, noted that the reference was required to "do complete justice" in a pending matter, namely Sabarimala. While the matter was referred to the larger bench in February itself, the reasons behind the decision were released only in May.

Suo motu public interest litigation on migrants' crisis during Covid-19 lockdown

Initially hesitant, the Supreme Court in May commenced suo motu (on its own) proceedings in a bid to ameliorate the problems faced by migrant workers left stranded in different parts of the country due to the coronavirus-induced lockdown. After hearing the Centre and states, it directed that all migrant workers wishing to go back home must be transported within a fortnight. For those who had already returned, the court ordered states and union territories to ensure registration (of around 10 million migrant workers) at village and block levels to identify their employability and provide them jobs in the home states. This order, however, came at least a month after a different bench in the Supreme Court expressed satisfaction at the steps being taken by the government and said the situation did not seem to be a "crisis" -- a term used in the suo motu order though. The court has since initiated two other suo motu cases with respect to treatment facilities and spread of the infection in the child protection homes.

Contempt petition against noted lawyer Prashant Bhushan and Re 1 fine

Anguished at two of his tweets targeting Chief Justice of India (CJI) SA Bobde and the former CJIs, the top court initiated criminal contempt petition against activist-lawyer Prashant Bhushan. Bhushan did not apologise and stood firm on his assertions regarding the last four CJIs and their alleged role in destruction of democratic values. "To assume and suggest that 'CJI is the SC, and SC is the CJI', is to undermine the institution of SC," said the lawyer as he opted not to yield despite repeated exhortation by the judges on the bench that the proceedings could be dropped the moment he said sorry. In August, Bhushan was finally held guilty of the contempt, only be sentenced to a fine of Re 1 . The lawyer deposited the fine but also sought a right of intra-court appeal to challenge this order. Bhushan's petition to reconsider his conviction under contempt charge is also pending.

Daughters' right in a Hindu Undivided Family (HUF) property

In 2005, a watershed amendment was made in the Hindu Succession Act, 1956 to give daughters the same rights in the coparcenary (parental) property as the sons. But two judgments by the top court gave conflicting decisions as to whether it was necessary for a man to be alive on the date of the 2005 amendment to give his daughter the right in the parental property. A three-judge bench settled this dispute in August when it ruled that a right of the daughter is secured at the time of her birth. The father being alive or not on the date of the amendment will not affect her rights in any manner. It said: "A son is a son until he gets a wife. A daughter is a daughter throughout her life...The eligibility of a married daughter must be placed on a par with an unmarried daughter

(for she must have been once in that state) to claim the benefit...(Otherwise, it would be) unfair, gender-biased and unreasonable."

CBI probe in actor Sushant Singh Rajput's death case

While the mystery remains to be solved, the Supreme Court in August ordered for a CBI investigation into Sushant Singh Rajput's death , and directed the Maharashtra government to render all assistance. The court rejected Maharashtra government's argument that Rajput's father could not have got an FIR registered at Patna, which later formed the basis for the Bihar government to recommend a CBI probe. The top court delivered the verdict on a plea of actor Rhea Chakraborty who sought transfer of FIR lodged against her at Patna to Mumbai where the 37-year-old Rajput was found dead inside his apartment in suburban Bandra.

Public spaces cannot be occupied indefinitely by protesters

In the context of protests in Delhi's Shaheen Bagh area against the Citizenship Amendment Act (CAA), the apex court held that occupation of public roads and public spaces in exercise of the right to protest is not permissible under the law. It added that notwithstanding the fact that the right to protest is a right guaranteed under the Constitution, protests have to be in designated areas after due approvals from the authorities concerned. The court also obligated the law enforcement agencies to act, saying the administration must keep public spaces free from obstructions and that they cannot wait either for an order from the court or go on having endless talks with the protesters.

A woman's right to a shared household

By a judgment in October, the Supreme Court broke new ground when it ruled that a woman facing domestic violence has a right to reside in a shared household even if it is owned or rented by her in-laws and the husband has no legal right in the property. It said the household may even belong to a joint-family or be rented by the woman's in-laws but the complainant still has a right to reside in it if she has been living there after her marriage. It would also not matter if she has been compelled to move out after the discord since the house will still be treated as a shared household, entitling her to live in it once she files a complaint under the Domestic Violence Act. In a recent judgment, the top court extended this right to hold that an aggrieved woman cannot be evicted summarily even by a tribunal under the Senior Citizens Act and that she must be heard when the shared household belongs to her in-laws.

Bail to Arnab Goswami

In November, the Supreme Court protected Republic TV founding editor Arnab Goswami from arrest in connection with a case of abetment to suicide. The charge related to the suicide of an interior designer who was owed money by Goswami's company. The apex court held that the Bombay High Court – which declined Goswami's request for interim bail – "abdicated its constitutional duty and function as a protector of liberty" by not conducting a *prima facie* evaluation of the FIR against Goswami and the other accused in the case. It further underlined that the criminal law should not become a weapon for the selective harassment of citizens.

The first printed book in Kannada

K.S. Madhusudana

A Grammar of the Kurnata Language written, printed and published by William Carey, 202 years ago in 1817, is the first ever printed Book in Kannada. The book was printed in the Missionary Press, Serampur, Kolkata. Manohara, of Bengal origin, formulated the Kannada fonts for this book. In that sense this book has a historical significance of being the first ever printed book in Kannada. William Carey was a professor of Sanskrit, Bengali and Marathi, in Serampur, Kolkata.

Two Kannada speaking persons namely Bharataramana and Subbaraya, assisted Carey in the learning of Kannada. The English part of the book was printed in the Letter Press whereas Kannada was printed in the Litho Press. . Alphabetically those Kannada letters resemble the present Telugu script, but they are actually old Kannada letters. Even the second printed book in Kannada by John Mckerrell in 1820, *A Grammar of The Carnatica Language*, resembles Carey's book. The first printed book completely in Kannada is Bible translated into Kannada by John Hands. In fact by about 1790, Kannada documents of different departments of the then Mysore Government were being printed in the Serampur Printing Press where John Gilchrist with his colleagues formulated the Kannada fonts. Incidentally, the Mysore Government established the Government Press in Bangalore in 1815, which started printing work in Kannada and English.

William Carey was a British Christian missionary of London Order and he was an eminent doctor. He was one of the greatest professors and knew several languages such as Kannada, Telugu, Punjabi, Oriya, Bengali, Marathi, Burmese, and Chinese etc. He is the author of the Bengali Dictionary and Marati Dictionary and he wrote Grammar in several Indian languages. He was born on August 17, 1761 and lived upto 62 years and died June 9, 1834. He was a social reformer, cultural anthropologist and a translator. He was the founder of Serampur College and Serampur University, the first degree awarding University of India. Carey wrote this Kannada Grammar book, although he never visited Mysore State. Prof A.V. Navada, a scholar in Old Kannada and an authority on Shastra Literature, and Dr. B.V. Mahidasa have brought out this book for Kannada University, Hampi, in a beautiful way, in 2018. Kannadigas should remain grateful to them.

In old Kannada there are four Kannada Grammar works written by three authors. The most ancient available book of Kannada till date, *Kavirajamarga* of Srivijaya, 850 A.D. which is a Kannada work on Poetics, contains some grammatical elements of Kannada language partially. But Nagavarma's (1150 A.D) *Karnataka Bhashabhushana*, is the first-ever Kannada grammar work written in Sanskrit deals with Kannada grammar in its entirety. He has also written *Shabdasmriti* in Kannada, wherein he has given the concepts of Kannada grammar in Kandapadya verses. The most popular Kannada grammar of old Kannada is Kesiraja's (1275 A.D) *Shabdamanidarpana*, where all the concepts are in kandapadya verses.

Bhattakalanka (1604 A.D) wrote *Shabdanushasana*, a Kannada grammar work in Sanskrit. Hence Nagavarma, Keshiraja and Bhattakalanka are known as the Trimurtis, the triad of Kannada grammar. All the above said works are in verse form and the authors have never used prose anywhere in their books.

Thus for the first time in the history of Kannada literature, a grammar book was written in Kannada and English prose. Carey writes about Kannada phonemes and morphemes, never deals with the syntax of Kannada language. Also for the first time this book deals with Kannada grammatical aspects in the backdrop of modern philology. Carey's work contains 145 demi pages and it is written in four sections. Of Letters, narrates about the Kannada alphabets and compounding of the Kannada letters, known as Kagunita and Dvitva. Section 2 contains 17 chapters and he makes 83 observations about nouns. He accepts that there are only three genders - Masculine, Feminine and Neuter Genders as told by the old Kannada Grammarians. Carey classifies Nouns as Proper Names and Common Names. He classifies Common Names as Names of things, names of relationship. Generic terms, Verbals and Abstract substantive. This is really interesting. Section 3, Of Verbs, contains thirty chapters which includes a list of Roots with Observations on Irregular Verbs. He observes that Kannada has four types of verbs and seven kinds of tenses. He never refers or deals with the procedure and methodologies of Kannada letters becoming silent or a new letter finding a place or a letter substituting another in the three sandhis of Kannada, ie, Lopa, Agama and Adesha sandhis. This book has some keen observations about Kannada Grammar. We should not forget that he is writing a Grammar on Modern Kannada of his time and that too for the first time. Naturally, it has several short comings too regarding pronunciation, script etc. In its own limitations it is a valuable book.

ಓದುಗರ ಅನ್ವಯಿಕೆ

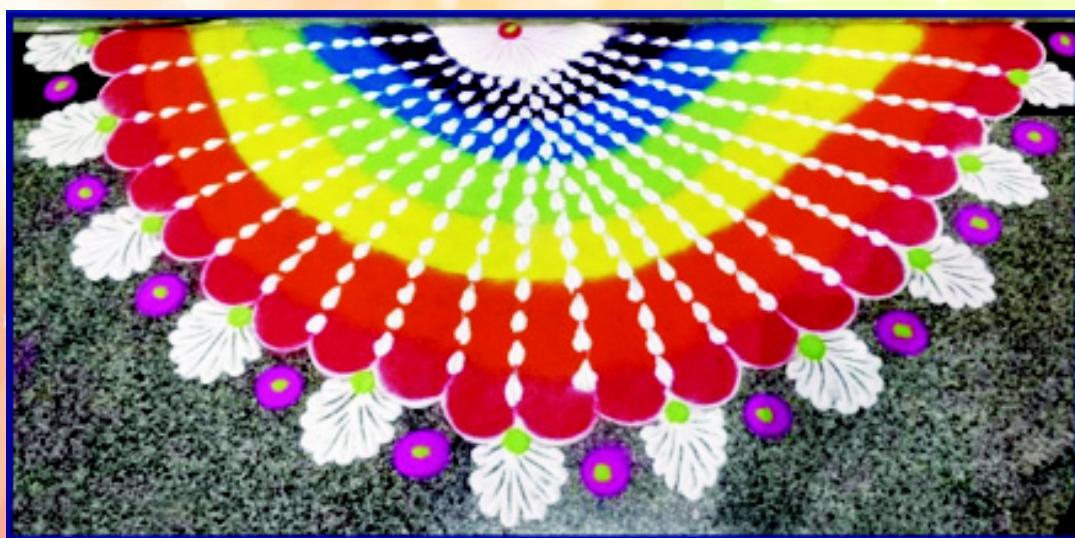
ಮುಂಬಯಿ ನಗರಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ವೈಶ್ವಾತ್ಮಕ (Character) ಇದೆ, ಜ್ಯೇಶ್ವರವಿದೆ (spirit) ಆವಶ್ಯಕಗಳು, ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳು ಅನಾಹತಗಳು, ಬರಸಿಡಲಿನಂತೆ ಬಂದರಿಗಿದೆ ಎಷ್ಟೊಷ್ಟೇ ಬಾರಿ! ಆದರೆ ಆದಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಬಗ್ಗಿನಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೆ ತಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವ ಕಷ್ಟ ಸಹಿಷ್ಣುಮತೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಲೇಬೇಕು! 'ನೇಸರು' ಮತ್ತೆ ಸುಂದರವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ! ಚಂದವಾಗಿದೆ!

'ನಗರ' ಹೀಗಿದೆ ಎಂದಾದ ಮೇಲೆ 'ನೇಸರು' ಪಶ್ಚಿಮಯ ಪ್ರಾಟಗಳನ್ನು ಶೆರೆದು ನೋಡಿ ಒದಿದಾಗ ಡಾ| ಮಂಜುನಾಥ್ ರವರ ಲೇಖನ 'ಆಶ್ರಮ ಮರ' ಒದಿದಾಗ 'ಸರ ಯಾವುದು? ತಪ್ಪು ಯಾವುದು? ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹಳ ಆದ್ಯಾತಮಾಗಿ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿದಾಗಿರೆ. 'ಚನಾಂಗಿದೆ' ಎಂದರೆ ಬಹಳ 'ಸಪ್ಪ'ಯೆನಿಸಿತು. 'ಗುರುಕುಲ' ಎಂದರೇನು? ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಂಗ ಮಾಡುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾಳು-ಕಡ್ಡ ಹೇಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ! 'ವಸಿಟ್' ಎಂದರೆ (ವಸುಗಳನ್ನೇ ಉಳ್ಳವನಾಗಿರುವವನು) ಕೇವಲ ಬಿರುದು ಅಲಲ್!, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದಿನಚರಿ ಹೇಗಿತ್ತು, ಅವರಿಗೆ 'ಶಾಸ್ತ್ರ'ದ ಅರ್ಥ ಗೋವೃಗಳಿರುವ ಸತ್ಯ (ಅಕ್ಷಯಕೌಟಿಪ್ಪಿಗೆ) 'ಆ' ಆಕಳ ಹಾಲು ಕುಡಿದವರೆಲ್ಲರೂ, ಆ ತಾಯಿಯ ಮಕ್ಕಳೇ, ಹಾಗೂ ತಮಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನೀಡಿ, ಪುನರ್ಜನ್ಮನ್ನು ನೀಡಿದ 'ಗುರುವೇ' ಆವರೆಲ್ಲರ ತಂದೆ! 'ಶಾರದೆ' - ತಿಳಿವನ್ನು ಕೊಯುವವರು, ಅಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಡಹಾಟ್ಟಿದವರಾದರು. ಕಾಲ ಬದಲಾಗಿ ಹೋಯಿತು. **Oxford University** ಯಲ್ಲಿ ಒದಿದವರು 'ತಾನು Oxfordian' ಎಂಬುದಾಗಿ ಬೀಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. (**Oxford** ಎಂದರೂ ಗೂಳಿಗಳ ಕೌಟಿಪ್ಪಿಗೆ) ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ (ಬೌದ್ಧರ) ನಲಂದಾ, ತಕ್ಷಶಿಲಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧಯಾಗಿತ್ತು! ಈಗೇನಾಗಿದೆ? ಕೋಮಿನವರ ಮತಗಳು, ಅರ್ಥ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಸನಾತನ, ಸಂಸಾರಸ್ವರ ಮತಗಳು, ಅರ್ಥ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿದೆ, 'ಪಾದಸೇವೆ' ಮಾಡಿ ವೈಕುಂಠ ಕೈಲಾಸ, ಕೈಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಎಟುಕುವುದೆಂಬ 'ದಡ್ಡ' ನಂಬಿಕೆ ಹಬ್ಬಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ಮಗಳಿಂದ (ಸತ್ಯಮರ್) ಸದಗ್ಗಿ ದೊರಕುವುದೇ ವಿನಹ ಚೇರೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ತತ್ತಾತ್ಮಕಗಳನ್ನು ಶರೇದಿಟ್ಟು, 'ಫ್ಲೂನದ ಬೆಳಕು ಬೀರಿರುವ' ಡಾ| ಮಂಜುನಾಥ್ ಸ್ತುತಾಹಾರು. ಮತ್ತೆ-ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಒದಿದನು. ತಮಗೆ ನನ್ನ ಹೃತ್ಯಾವರ್ಣ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಅಂದ ಚೆಂದ

ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಒಂದು ಮನೆಯಂತೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತಾವಾಗಿಯೇ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಅಂದ ಜೆಂಡಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಶೀಲಾ ಕುಂದರ್ ಅಂತಹ ಒಂದು ತಾಯಿ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಟ್ಟು ಗಂಡ-ಮಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಡೊಂಬಿವಲಿಯಿಂದ ರೈಲು ಹತ್ತಿ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಬಂದಾಗ ಅವಳಿಗೆ ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಆದಾಯದ ರಸೀದಿ, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದುವುದಲ್ಲದೆ, ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಿವಿನಾಯಕನ ಓಲಗದಲ್ಲಿ ರಂಗೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಸೂತಿ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಆ ರಂಗವಲ್ಲಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಎರಡೂ ಕಣ್ಣಗಳು ಸಾಲದು. ಬಣ್ಣಭಣ್ಣವಾಗಿರುವುದೇ ಅಲ್ಲ, ಯಾವ ಜಾಮಿಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕನಿಗೂ, ಅವಳು ಹಾಕುವ ದುಂಡು ಚೋಕ, ತ್ರೀರಣವೋ ಹಾರವೋ ಗಣೇಶನ ಕೀರ್ತಿಪೋ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಶೀಲಾಗೆ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮನೆಯೇ ಸರಿ.

ಮುಂಬರು ಕಾಯೆಕ್ಕುವುಗಳು

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬಯಿ

ಅಂತಚಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವ

ಜನವರಿ 24, 2021 ಭಾಸುವಾರ ಸಂಜೀ 5.30ಕ್ಕೆ

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಜಿ. ಜ್ಯೋತಿಶ್ವರ ಅವರಿಂದ

‘ನಾಲಿಗೆ ನುಲಿಗಳು’

(Tongue Twisters in Kannada)

ಹಾಗೂ

ಎಲ್ಲರೂ
ತಪ್ಪದೆ
ಪಾಲ್ಕೊಳ್ಳಿ.

ಇನೆಯ ಮಾಸಿ ಸ್ವಾರಕ ಕಥಾ ಸ್ವರ್ದೇಶಯ ವಿಚೇತನಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ವಿಶರಣೆ

Link: Google Meet: <http://meet.google.com/tmm-oses-iks>

join with Facebook.com

[https://www.facebook.com / MysoreAssociation](https://www.facebook.com/MysoreAssociation)

ನಿಮ್ಮ ಬಂಧು
ಬಾಂಧವರೊಡನೆ
ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ